

Opdrachtgever

Bouwfonds Property Development BV, Business Unit Midden

Contactpersoon

Dhr. B. Evers

CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V.

Contactpersonen

Dhr. E. Schurink

Vergunningaanvraag ex art. 16 en 19d
Natuurbeschermingswet 1998
Natura 2000 gebieden en Beschermd
Natuurmonumenten

Opdrachtgever

**Bouwfonds Property Development BV,
Business Unit Midden**

De Brand 30
3823 LK Amersfoort
tel: 033 45 34 109
Contactpersoon
Dhr. B. Evers

CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V.

Contactpersonen
Dhr. E Schurink
Mw. C. Buurman

Projectcode CSO	08B154
Datum	7 oktober 2008
Projectleider	Dhr. E Schurink
Status	Definitief

INHOUDSOPGAVE

- 1. Aanvraagformulier vergunning ex art. 16 en 19d
Natuurbeschermingswet 1998**

- 2. Bijlagen**
 1. Topografische kaart
 2. Situatietekening
 3. Nader onderzoek Natuurwetgeving, plangebied Deest Zuid
 4. Voortoets Natura 2000 Deest Zuid
 5. Quick-scan Flora en Fauna Structuurplan Deest-Zuid

Datum ontvangst

Zaaknr.

AANVRAAGFORMULIER

Vergunning ex art. 16 en 19d Natuurbeschermingswet 1998 Natura 2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten

Algemene aanwijzingen:

- *Gedeputeerde Staten van Gelderland moeten aan de hand van dit aanvraagformulier en bijgevoegde informatie beslissen of u de gevraagde vergunning kunt krijgen. Het is daarom erg belangrijk dat u het formulier juist en volledig invult en dat u de juiste bijlagen erbij doet.*
- **De bijlagen dienen in ieder geval een rapport (voortoets/verstoring- en verslechteringstoets) te bevatten waarin de effecten van de voorgenomen activiteiten op het te beschermen gebied worden beschreven.**
- *De vragen mogen ook worden beantwoord in een bijlage bij het formulier. In dat geval moet in het formulier verwezen worden naar de bijlage waar het antwoord op de vraag wordt gegeven.*
- *Dit aanvraagformulier moet in **5-voud** worden ingediend bij:*
College van Gedeputeerde Staten van Gelderland
Dienst REW/LG/V&H
Postbus 9090
6800 GX in Arnhem
- *Mocht Gedeputeerde Staten van Gelderland niet bevoegd zijn, dan wordt uw aanvraag doorgestuurd naar de instantie die dit wel is.*

Informatie over de Natuurbeschermingswet 1998 en de Natura 2000-gebieden kunt u vinden op de website van provincie Gelderland (www.gelderland.nl) en van het Ministerie van LNV (www.minlnv.nl).

1. AANVRAGER

Hier de gegevens van aanvrager invullen. Indien de aanvraag door derden wordt ingevuld graag ook van deze de gegevens invullen.

1.1 Gegevens aanvrager

Naam: Bouwfonds Property Development BV, Business Unit Midden
Dhr. B. Evers
Adres: De Brand 30
Postcode plaats: 3823 LK AMERSFOORT
Telefoon: 033 45 34 109
Fax: -
E-mail: -

1.2 Gegevens contactpersoon

Naam: CSO Adviesbureau
Dhr. E. Schurink
Adres: Sleperweg 10
Postcode plaats: 6222 NK MAASTRICHT
Telefoon: 043 352 39 52
Fax: 043 352 39 70
E-mail: e.schurink@cso.nl

2. BIJLAGEN

Kruis aan welke bijlagen u mee stuurt en welk nummer u de bijlagen gegeven heeft.

- X Topografische kaart waarop is aangegeven de ligging van het door u voorgenomen plan of project,
nr. 1

- X Situatietekening, nr. 2

- X Rapport (*voortoets / Habitattoets*), nr. 3
Naam: Nader onderzoek Natuurwetgeving, plangebied Deest Zuid
Datum: 8 juli 2008

- X Rapport (*voortoets / Habitattoets*), nr. 4
Naam: Voortoets Natura 2000 Deest Zuid
Datum: 13 september 2007

- X Rapport (*voortoets / Habitattoets*), nr. 5
Naam: Quick-scan Flora en Fauna Structuurplan Deest-Zuid
Datum: 31 januari 2008

3. KORTE OMSCHRIJVING VAN HET PROJECT OF HANDELING OP HOOFDLIJNEN

Omschrijf het project, de handeling en/of de activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd op hoofdlijn en geef een duidelijke motivering van het belang van de uitvoering ervan.

In opdracht van Bouwfonds Property Development (Bouwfonds) is een woningbouwproject ontwikkeld voor het gebied ten zuiden van Deest (gemeente Druten). Dit project vindt zijn oorsprong in de Streekplanuitwerking 'Zoekzone stedelijke functies en landschappelijke versterking (12 december 2006)', waarin de locatie is opgenomen als 'zoekzone stedelijke functies'. De locatie maakt tevens onderdeel uit van de Dorpsontwikkelingsvisie Deest van 8 mei 2008. Deze locatie is de belangrijkste en grootste ontwikkelingslocatie in Deest. De gemeente Druten wil hier ruimte bieden aan drie nieuwe hoofdfuncties: wonen, ontzanding/natuurontwikkeling en een ontsluitingsweg. Om dit voornemen kracht bij te zetten heeft de gemeente op 3 juli 2008 het structuurplan 'Deest-Zuid' vastgesteld.

De voorbije twintig jaar werd er nauwelijks gebouwd in Deest. Mede als gevolg daarvan kromp het dorp en verenigingen en voorzieningen dreigden te verdwijnen. In september 2006 werd een toekomstplan door de gemeente Druten opgesteld met als doel om zoveel mogelijk voorzieningen in Deest te behouden. Een beperkte groei van het aantal inwoners is daarvoor een vereiste. Uit een enquête onder de inwoners van Deest bleek ook dat de inwoners van het dorp een hoge prioriteit gaven aan woningbouw.

Het totale project zoals in het structuurplan beschreven betreft onder meer 200 woningen, een ontsluitingsweg en zandwinning. Op dit moment zijn er nog geen concrete plannen om het gehele project te ontwikkelen. Om toch vast een start te maken is besloten om in het gebied 40 woningen te gaan realiseren. Het plangebied ligt zoals aangegeven ten zuiden van de kern Deest in de gemeente Druten. De situatie is kadastraal bekend gemeente Druten, sectie E, nummers 119 en 120. Het plangebied is circa 35.900 m² groot. De gronden zijn thans in gebruik als landbouwgrond.

Het plangebied zoals dat nu wordt ontwikkeld, zal bestaan uit circa 40 woningen.

4. LIGGING / LOCATIE VAN DE ACTIVITEIT EN HET BESCHERMDE GEBIED

Voeg een kaart bij waarop de locatie van de activiteit ten opzichte van het beschermde gebied is weergegeven. De kaart moet voorzien zijn van een schaalaaanduiding.

4.1 In welke gemeente(n) vindt het / de aangevraagde project, handeling of activiteit plaats?

Gemeente Druten

4.2 Wie is in het kader van deze activiteit uw contactpersoon bij die gemeente(n)?

Dhr. Juan van Beek

Afdeling VROM

jbeek@druuten.nl

(0487) 580 124

4.3 Wat is de naam van het betrokken Natura 2000 gebied(en)?

Uiterwaarden Waal

4.4 Vindt het / de aangevraagde project, handeling of activiteit binnen het betrokken Natura 2000 gebied plaats.

Ja

Nee

Zo nee, wat is de afstand van het / de aangevraagde project, handeling of activiteit tot grens van het Natura 2000 gebied.

550 meter

4.6 Vindt het / de aangevraagde project, handeling of activiteit plaats op gronden van derden?

Ja

Nee

Zo ja, geef hieronder de contactgegevens (naam, adres, postcode en plaats) van deze derde partij

N.v.t.

5. OVERIGE WET- EN REGELGEVING

Er kan vergunning worden aangevraagd voor een permanente of tijdelijke activiteit. Het kan gaan om een nieuw project of een andere activiteit. Als vergunning wordt gevraagd voor wijziging van een bestaande activiteit dient aangegeven te worden wat er precies wordt veranderd t.o.v. de bestaande situatie. Eerder verleende Nb-wetvergunningen dienen te worden vermeld i.v.m. bepalen bestaande rechten/vergunde situatie. In verband met eventuele afstemming met andere vergunningprocedures wordt gevraagd te vermelden welke andere vergunningen of ontheffingen voor de aangevraagde activiteit nodig zijn. Denk bijvoorbeeld aan een milieuvergunning, een bouwvergunning, een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, een ontheffing van de Flora- en faunawet, een ontgrondingsvergunning of een vergunning voor het onttrekken van grondwater. Als voor het project een milieu-effectrapportage is of moet worden opgesteld kan hierin het natuuronderzoek worden meegenomen. In dat geval dient een exemplaar van het mer-rapport bij de aanvraag te worden gevoegd.

5.1 Wat voor soort vergunning wordt aangevraagd?

- Tijdelijk
- Nieuw
- Veranderen of uitbreiden.

Beschrijf de verandering of uitbreiding is t.o.v. de eerder vergunde situatie.

N.v.t.

5.2 Eerder verleende vergunning(en) op grond van de natuurbeschermingswet en/of de Wet milieubeheer kopie bijvoegen);

Kopie bijvoegen

Datum besluit	Vergunning
---------------	------------

N.v.t.

5.3 Welke andere vergunningen moeten voor het plan of project worden aangevraagd?

- Vrijstelling ex. artikel 19 lid 1 WRO (indien mogelijk 19 lid 2 WRO) of bestemmingsplan
- Bouwvergunning
- Ontheffing op grond van de Keur

5.4 Is voor het aangevraagde project of handeling het opstellen van een milieueffectrapport (MER) of een strategische milieubeoordeling (SMB) verplicht?

Indien MER of SMB verplicht is deze bijvoegen

- Ja
- Nee

6. ONDERTEKENING

Ondergetekende verklaart deze aanvraag volledig en naar waarheid te hebben ingevuld.

Naam

CSO Adviesbureau

Drs. E. Schurink

Datum

7 oktober 2008

Plaats

Maastricht

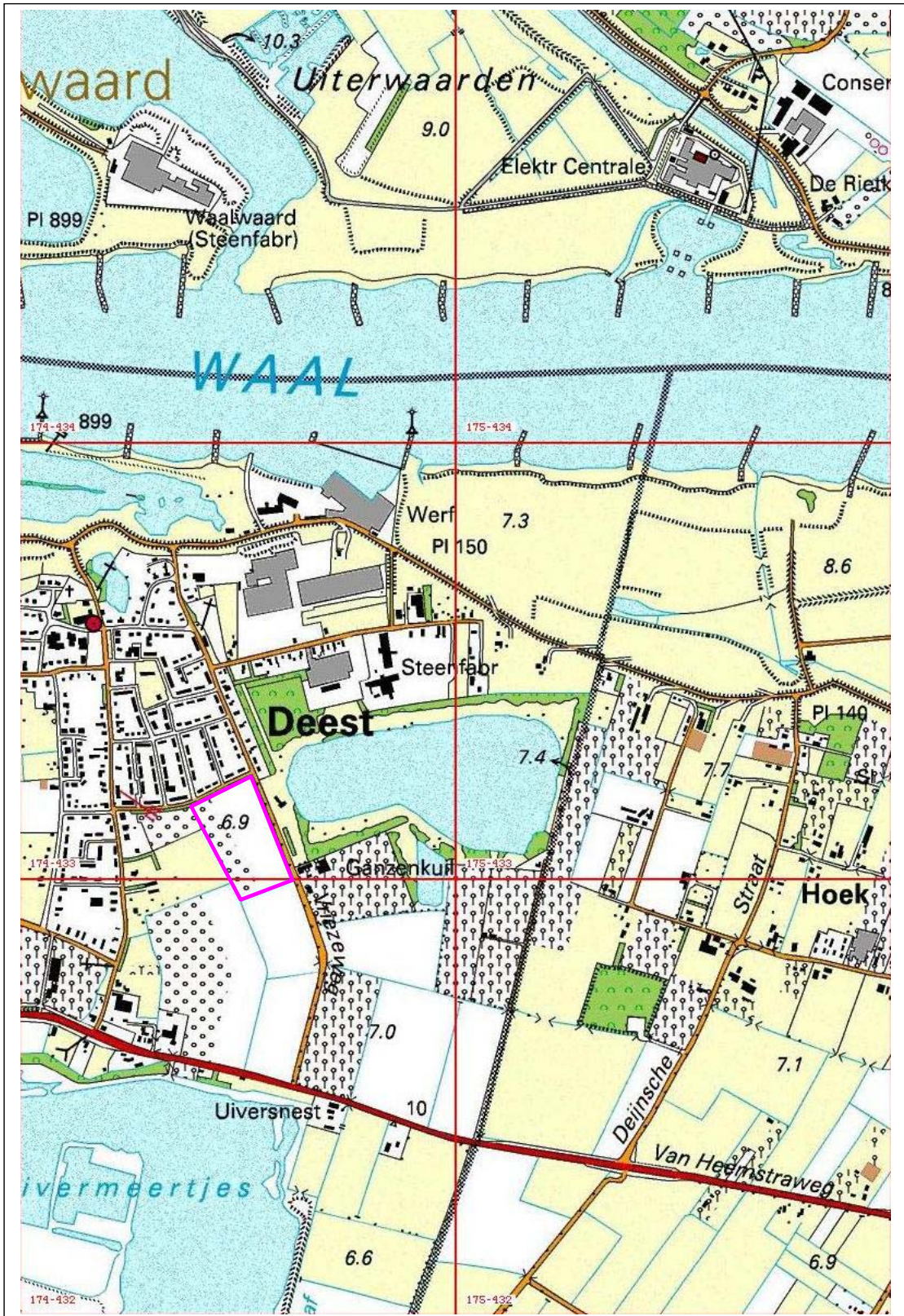
Handtekening

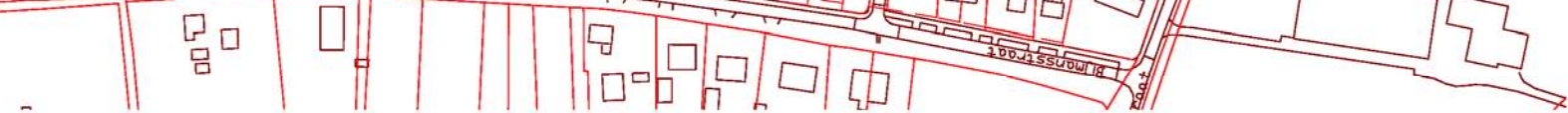
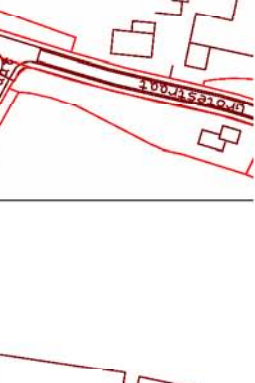
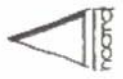
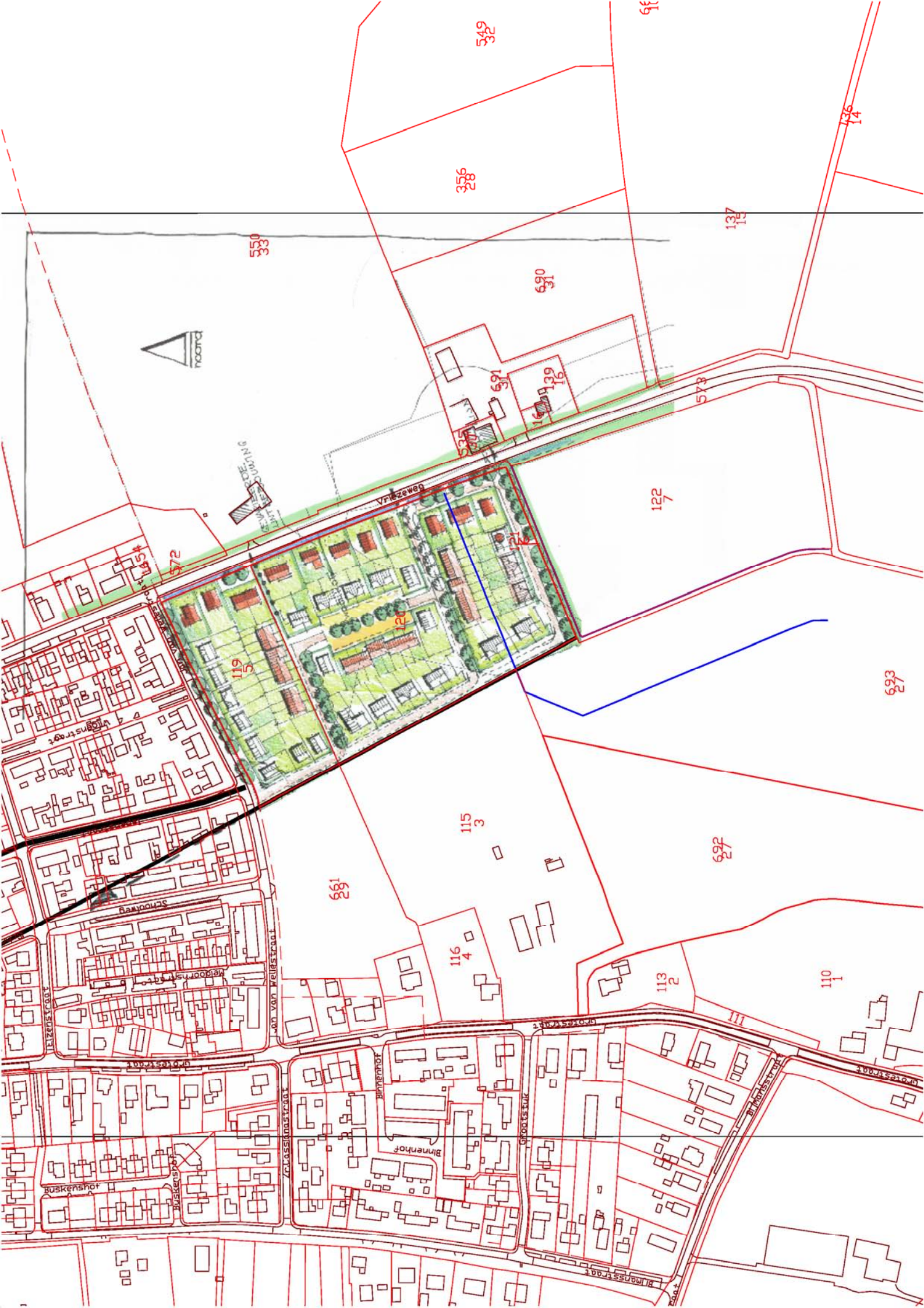
7. BIJLAGEN

1. Topografische kaart
2. Situatietekening
3. CSO Adviesbureau, *Nader onderzoek Natuurwetgeving, plangebied Deest Zuid*, 8 juli 2008
4. BRO, *Voortoets Natura 2000 Deest Zuid*, 13 september 2007
5. BRO, *Quick-scan Flora en Fauna Structuurplan Deest-Zuid*, 31 januari 2008

Bijlage 1 Topografische kaart

Bijlage 2 Situatietekening

Bijlage 3 CSO Adviesbureau

Nader onderzoek Natuurwetgeving,
plangebied Deest Zuid

8 juli 2008

Opdrachtgever

Bouwfonds Property Development
Postbus 15
3870 DA Hoevelaken
Contactpersoon
Mevrouw L. van Reeven

CSO adviesbureau

Contactpersonen
de heer A. N. de Keijzer
de heer H.T. Scheeringa
de heer W. Visser

Postbus 2
3980 CA Bunnik

Tel: 030 – 659 43 21
Fax: 030 – 657 17 92

www.cso.nl

Nader onderzoek Natuurwetgeving, plangebied Deest Zuid

Plangebied gelegen binnen kilometerhok X-174,Y-433

Opdrachtgever	
Bouwfonds Property Development Postbus 15 3870 DA Hoevelaken Contactpersoon Mevrouw L. van Reeve	
CSO adviesbureau	
Contactpersonen de heer A. N. de Keijzer de heer H.T. Scheeringa de heer W. Visser	
Projectcode CSO	08B154
Datum	08-07-2008
Projectleider	de heer A. N. de Keijzer
Status	Definitief

Inhoudsopgave

blz.

1	Inleiding	2
2	Situatie en Wetgeving	3
2.1	Gebiedsbeschrijving	3
2.2	Geplande ingrepen	3
2.3	Resultaten quickscan	4
2.4	Flora- en faunawet.....	4
3	Methode	4
3.1	Onderzoeksafbakening.....	4
3.2	Methode.....	4
4	Resultaten	5
4.1	Resultaten Literatuuronderzoek	5
4.2	Resultaten veldonderzoek	5
4.3	Conflictanalyse	7
5	Conclusies en Advies	8
5.1	Conclusies	8
5.2	Vleermuizen.....	8
5.3	Advies.....	9
	Literatuur	10

BIJLAGEN

- 1 Wetgeving
- 2 Zorgplicht
- 3 Resultaten
- 4 Ecologische informatie aangetroffen beschermde soorten

KAARTEN

- 1 Regionale ligging van de onderzoekslocatie
- 2 Terreinoverzicht van de onderzoekslocatie
- 3 Resultaten onderzoek
- 4 Ontwerpschets toekomstige situatie

1 Inleiding

In verband met de voorgenomen herinrichting heeft CSO in opdracht van het Bouwfonds Property Development een Nader onderzoek Natuurwetgeving uitgevoerd op een plangebied te Deest Zuid.

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de in het plangebied uitgevoerde quickscan Natuurwetgeving (BRO rapport nr. 213x00126.041197-1 quick scan, van 31 januari 2008).

Hierin is een nader onderzoek aanbevolen naar het gebruik van het plangebied en de directe omgeving door een aantal beschermde soorten.

Het doel van dit onderzoek is vast te stellen of de geplande ontwikkelingen mogelijk strijdig zijn met de soortbescherming van de Flora- en faunawet (2005). In geval van te verwachten knelpunten tussen de planontwikkeling en de Flora- en faunawet, wordt aangegeven wat de vervolgstappen kunnen zijn en welke mitigerende (verzachtende maatregelen) en compenserende maatregelen van toepassing kunnen zijn.

Het resultaat van het Nader onderzoek bestaat uit de uitspraak of, en zo ja, welke ontheffingsplichtige soorten (tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en faunawet) aanwezig zijn in het plangebied en welke functie het plangebied heeft voor deze soorten. Tevens wordt in ogenschouw genomen of deze ontheffingsplichtige soorten schade zullen ondervinden van de geplande ingrepen. Op basis van dit Nader onderzoek kan een ontheffing worden aangevraagd bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Indien geen ontheffingsplichtige plant- of diersoorten aangetroffen worden in het plangebied, of als de aanwezige ontheffingsplichtige soorten geen schade zullen ondervinden van de geplande ingrepen, blijven de algemene beschermende bepalingen van kracht, in de zin van de algemene zorgplicht (zie bijlage 2).

2 Situatie en Wetgeving

2.1 Gebiedsbeschrijving

Deest is een plaats in de gemeente Druten in de provincie Gelderland. Het ligt tussen Druten en Beuningen direct ten zuiden van de Waal. Het Plangebied ligt ten zuidoosten van de kern Deest.

Het Plangebied Deest Zuid betreft een agrarisch gebied (boomgaarden, grasland en akkerland (rogge)). Aan de noordoost zijde wordt het plangebied begrensd door de Vriezeweg met daarachter een plas (de Ganzenkuil). Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door de Grotestraat, dit is een straat met grotere woonhuizen met achtertuinen grenzend aan het plangebied en (voormalige) boerderijen. Ten noorden wordt het plangebied begrensd door de Jan van Wellestraat en aan de zuidzijde bevinden zich boomgaarden en akkerland (zie overzichtstekening).

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 11 ha. De bodem bestaat uit klei en er zijn enkele sloten in het plangebied en langs de Vriezeweg aanwezig. Deze zijn langs de Vriezeweg gedeeltelijk drooggevallen en voor het overige deel sterk met riet begroeid en plaatselijk sterk bekroosd. De lijnvormige landschapselementen zijn uitsluitend buiten het plangebied aanwezig in de vorm van gesloten laanbeplanting langs de Jan van Wellestraat en de Vriezeweg. Verder is het plangebied volledig open zonder enige hogere opgaande begroeiing op twee zeer oude en beeldbepalende Notenbomen in de noord/westhoek van het plangebied na. Geadviseerd wordt deze twee aanwezige beeldbepalende Notenbomen te handhaven en in de planontwikkeling op te nemen.

Voor een gebiedsbeschrijving in meer detail wordt verwezen naar bijlage 3 de resultaten (veldaantekeningen) en de kaartbijlagen.

Het onderzoeksgebied zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet (1998) (Natura 2000, Vogel- of Habitatrichtlijn). Wel is een dergelijke beschermde gebied in de directe omgeving aanwezig namelijk de Uiterwaarden van de Waal.

Het onderzoeksgebied vormt geen onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Voor de ligging van de plangebied wordt verwezen naar kaartbijlage 1. Een situatietekening van de locatie is weergegeven in kaartbijlage 2 en de resultaten zijn samengevat op kaartbijlage 3. De gegevens van de veldinventarisatie zijn integraal opgenomen in bijlage 3 en in bijlage 4 wordt uitgebreide informatie gegeven over wettelijke bescherming en ecologie van de aangetroffen beschermde soorten.

Het plangebied bevindt zich in kilometerhok X-174,Y-433.

2.2 Geplande ingrepen

Op het plangebied is de gemeente Druten voornemens om woningbouw te realiseren. De bebouwing zal bestaan uit circa 152 woningen, 24 hoevenwoningen, 24 appartementen, in totaal 200 stuks (zie kaartbijlage 4). Naast woningbouw staan de aanleg van watervoerende elementen en lijnvormige landschapselementen in het schetsontwerp aangegeven.

De voorgenomen ontwikkeling is zodanig dat vrijwel alle in dit gebied te verwachten planten en dieren zullen worden verstoord, bedreigd en/of uit hun leefgebied worden verjaagd. Een aantal van de mogelijk te verwijderen bomen zijn kapvergunningsplichtig.

2.3 Resultaten quickscan

Het gegeven advies van de in het plangebied uitgevoerde quickscan Natuurwetgeving (BRO rapport nr. 213x00126.041197-1 quick scan, van 31 januari 2008) geeft aan dat nader onderzoek noodzakelijk is voor de volgende soorten:

- standvogels, trekvogels en vast verblijfplaatsen;
- vleermuizen;
- amfibieën (Kamsalamander, Knoflookpad en Poelkikker) ;
- vissen (Bittervoorn en de Kleine modderkruiper).

2.4 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten. De wet bepaald dat er geen schade aan beschermde planten en dieren mag worden toegebracht, tenzij hier uitdrukkelijk toestemming voor is verleend (het "nee, tenzij" beginsel). Daarnaast erkent de wet dat alle dieren van onvervangbare waarde zijn en daarom geldt de zorgplicht (zie bijlage 2). De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en hun leefomgeving. Samengevat kan worden gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen en een aantal zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd zijn. In de praktijk betekent dit dat bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De Flora- en faunawet heeft in die zin dan ook de nodige consequenties bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

3 Methode

3.1 Onderzoeksafbakening

Het Nader onderzoek betreft een soortgerichte inventarisatie naar de vleermuizen, amfibieën (Kamsalamander, Knoflookpad en Poelkikker), vissen (Bittervoorn en de Kleine modderkruiper), standvogels en vaste broedplaatsen trekvogels.

Er is gericht onderzoek gedaan naar aanwijzingen dat de betreffende beschermde soorten aanwezig zijn in het plangebied. Indien deze aanwijzingen worden aangetroffen wordt een inschatting gemaakt van de functie en waarde van het gebied voor de betreffende soorten.

Het Nader onderzoek kan gebruikt worden als bijlage bij een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet.

3.2 Methode

Aanvullend bureauonderzoek

Voorafgaand aan het veldonderzoek is een nader bureauonderzoek verricht, waarbij gericht is gezocht naar aanvullende informatie. Met name is contact gezocht met lokale deskundigen die actuele informatie kunnen leveren over het voorkomen van de betreffende soorten.

Terreininspectie

De gebruikte methode is het bij daglicht uitvoeren van een sporenonderzoek in combinatie met visuele waarnemingen. Hierbij zijn in het onderzoeksgebied, terrein en bomen onderzocht op verblijfs- of nestplaatsen van vogels en vleermuizen of sporen daarvan. Tevens is overdag gevist naar amfibieënlarven en vissen met een groot fijnmazig steeknet op representatieve locaties.

Tevens is op zicht, gehoor en naar sporen gezocht naar de aanwezigheid van standvogels met een vaste rust en verblijfsplaats binnen het plangebied. Dit onderzoek is zowel in de vroege ochtend als 's avonds uitgevoerd.

Hierbij is ook naar amfibieën gezocht, zowel op geluid (roepende mannelijke exemplaren) als op zicht (met een sterke zaklamp in het water schijnen). Tevens is kunstmatig de roep van een volwassen Knoflookpad man ten gehore gebracht in de nacht, waardoor in het terrein aanwezige Knoflookpad mannetjes gestimuleerd worden te gaan terugroepen.

Het waarnemen en determineren van vleermuizen is eveneens in combinatie 's avonds, 's nachts en in de vroege ochtend uitgevoerd door zichtwaarnemingen in combinatie met detector-onderzoek. Er is daarbij actief gezocht naar vleermuisgeluiden en bij het horen daarvan is nagegaan om welke soorten en welke activiteiten het gaat (foerageren, op vliegroute e.d.) en indien mogelijk om welke vliegrichtingen. De hierbij gebruikte apparatuur was een Petterson D200 en een D240X detector.

Het terrein is, tijdens de bezoeken bij daglicht doorlopen en als daar aanleiding toe is, ook buiten de planlocatie. Het gehele gebied was ten tijde van de veldbezoeken vrij toegankelijk. Het veldonderzoek is uitgevoerd door de heren: drs. A. N. de Keijzer, ing. H.T. Scheeringa en ing. W. Visser.

Er zijn drie veldbezoeken uitgevoerd, op de volgende data:

- 05 juni 2008 namiddag, avond en nacht;
- 06 juni 2008 ochtend
- 12 juni 2008 avond en nacht.

4 Resultaten

4.1 Resultaten Literatuuronderzoek

Nader literatuur onderzoek naar het voorkomen van de Knoflookpad (*Pelobatus fuscus*) heeft aangegeven dat het voorkomen van het dier in het plangebied en de te onderzoeken watergangen vrijwel uitgesloten is. In de omgeving is de aanwezigheid van een populatie bekend (Beschermingsplan knoflookpad 2001- 2005 ministerie LNV, 2001). Het betreft een populatie bij Ewijk aan de oostzijde van het talud van de A50 op ca. 6 km afstand van het plangebied (Crombaghs & Hoogerwerf, 1996). Deze populatie is sterk gebonden aan het landbiotoop dat gevormd wordt door het talud van de A50 aldaar, in combinatie met enkele poelen langs de Waal. Het talud bestaat uit rul en los zand en zonder dit substraat kan de pad zich blijkbaar niet in een gebied handhaven. De bodem van het plangebied bestaat vrijwel uitsluitend uit rivierklei en was ten tijde van de veldbezoeken droog en bijzonder hard, wat het ingraven van een pad vrijwel onmogelijk maakt. Het voorkomen van de Knoflookpad op het plangebied is daarmee dan ook vrijwel uitgesloten.

4.2 Resultaten veldonderzoek

De aantekeningen van het veldonderzoek zijn opgenomen in bijlage 3, de resultaten zijn opgenomen in de kaartbijlage.

Tijdens de drie bezoeken zijn diverse vleermuizen waargenomen, met name de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Het betreffen diverse exemplaren die rondvliegend zijn waargenomen. Het waargenomen gedrag bestaat voornamelijk uit foerageren. Daarbij wordt een beperkt deel van het plangebied gebruikt als foerageergebied, dit deel is gelegen in de hoek van de Grotestraat / Jan van Wellestraat. Er zijn aldaar exemplaren rondvliegend op het plangebied bij de Notenbomen en bosjes (zie kaartbijlage 3) en directe omgeving waargenomen. Het merendeel van het gebruikte foerageergebied bestaat uit de achtertuinen van de woningen aan de Grotestraat. Deze liggen buiten het plangebied.

Daarnaast is een gedeelte van een vliegroute aangetroffen langs de Jan van Wellestraat.

Naast de Gewone dwergvleermuis zijn tevens buiten het plangebied enkele exemplaren van de Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) overvliegend waargenomen.

Er zijn geen aanwijzingen van de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen (uitvliegplekken of in de ochtend zwermende dieren).

De resultaten van het schepnetonderzoek in de watergangen leverde algemene soorten, zonder bijzonder bescherming op (Driedoornige stekelbaars, Poelslak, larve Gewone pad, allen tabel 1 soorten). De watergangen in, of langs het gebied zijn niet geschikt voor de Kamsalamander vanwege de beperkte omvang van de watergangen. Dit geldt ook voor het voorkomen van de Bittervoorn.

Er zijn groene kikkers op het gebied aangetroffen, maar dit betroffen exemplaren van de Meer- en Bastaardkikker zonder bijzondere bescherming.

Van de Knoflookpad (*Pelobatus fuscus*) zijn geen exemplaren aangetroffen, nog visueel, nog roepend in de nacht, ook niet na het laten horen van opgenomen roepgeluiden. Ook zijn er geen larven van deze pad opgevist. Het terrein is ook niet geschikt als landbiotoop voor deze pad vanwege de harde kleibodem en het ontbreken van losse zandige plaatsen.

Er zijn tijdens het veldonderzoek geen aanwijzingen aangetroffen voor het gebruik, of voorkomen van andere bijzondere beschermde plant- en diersoorten in het plangebied.

Er zijn geen aanwijzingen van verblijfplaatsen van standvogels en vaste broedplaatsen van trekvogels binnen het plangebied aangetroffen. De aangetroffen vogelsoorten betreffen algemeen voorkomende soorten (soorten zijn o.a. Zanglijster, Merel, Vink, Kauw, Kraai, Koekoek, Gier-, Huis-, en Boerenzwaluw). Ongetwijfeld zullen binnen de terreingrenzen vogels broeden (in opstallen, bomen, struiken en in het veld). De te verwijderen bomen, struiken en opstallen vergen controle op in gebruik zijnde schuil- en broedplaatsen.

4.3 Conflictanalyse

Van de aangetroffen beschermde soort (alleen vleermuizen) is een beknopte conflictanalyse van de effecten van de planontwikkeling op de beschermde soort uitgevoerd. Deze analyse geeft aan of er mogelijk conflicten tussen de effecten van de ontwikkeling en de Flora- en faunawet zijn en/of er vervolgens aanleiding is om een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet aan te vragen.

Tabel 1 Conflict analyse vleermuizen

Netwerk van functionele deelleefgebieden en functies van het landschap voor vleermuizen		Conflict bij/door aanleg	Conflict door ruimtebeslag	Conflict bij / door gebruik	Conflict bij / door beheer
	functies				
verblijfplaats	winter	nee	nee	nee	nee
	kraamkamer	nee	nee	nee	nee
	paarverblijf	nee	nee	nee	nee
jachtgebied	jachtgebied / territorium	ja	ja	nee	nee*
	opportunistisch gebruik jachtgebied	ja	ja	nee	nee*
	het voedselproducerend gebied	ja	ja	nee	nee*
vliegroute	verblijf – jachtgebied (dagelijks)	nee**	nee	nee**	nee*
	jachtgebied- jachtgebied (dagelijks)	nee**	nee	nee**	nee*
	verblijf – verblijf (periodiek / seizoensgebonden)	nee	nee	nee	nee
	verblijf – winterverblijf (seizoensgebonden)	nee	nee	nee	nee
	populatie – populatie (seizoensgebonden)	nee	nee	nee	nee
verbinding	gebied – gebied (seizoensgebonden)	nee	nee	nee	nee

* Bij uitvoering conform Algemene zorgplicht.

** Alleen indien de lijnvormige structuur bestaande uit de beplanting langs de Jan van Wellestraat intact blijft.

Samengevat kan gesteld worden dat in de noordwest punt van het plangebied zich een deel van een foerageergebied van de Gewone dwergvleermuis bevindt. Het betreft het gebied direct rond de daar aanwezige Notenbomen. Er zijn enkele exemplaren foeragerend waargenomen. Tevens bevindt zich langs de noordrand van het plangebied een deel van een vliegroute van de Gewone dwergvleermuis. De route loopt langs de lijnvormige beplanting langs de Jan van Wellestraat.

5 Conclusies en Advies

5.1 Conclusies

Geconcludeerd wordt dat het plangebied gebruikt wordt door Gewone dwergvleermuizen (tabel 3 soort Flora- en faunawet). Van de overige gezochte bijzonder beschermde soorten en situaties zijn geen aanwijzingen van aanwezigheid binnen het plangebied vastgesteld. In kaartbijlage 3 zijn de resultaten van het Nader onderzoek visueel weergegeven.

Er is geen aanleiding gevonden om een conflict tussen de planontwikkeling en de Flora- en faunawet te veronderstellen mits gehandeld wordt conform de Algemene zorgplicht. Het aanvragen van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora – en faunawet is derhalve niet aan de orde.

5.2 Vleermuizen

Algemeen

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen hieronder tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten, holen, burchten) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Foerageerlocaties vleermuizen:

Het aangetroffen deel van een foerageerlocatie binnen het plangebied vormt een onderdeel van een aantal vergelijkbare foerageerlocaties, welke in de omgeving gelegen zijn en afwisselend door de vleermuizen bezocht worden. Het verdwijnen van een deel van foerageerplaatsen voor de Gewone dwergvleermuis zal mogelijk een effect hebben op de lokale populaties van deze vleermuizen.

Het is echter onwaarschijnlijk dat dit een negatief effect zal hebben op de staat van instandhouding van deze lokale populaties.

Daarnaast is het waarschijnlijk dat in de nieuwe situatie na de planontwikkeling nieuwe foerageerplaatsen zullen ontstaan (zie planschets in kaartbijlage 4). De open en onbeschutte huidige inrichting van het landschap zal plaats maken voor een kleinschalig ingericht gebied met woningen, tuinen en lijnvormige landschapselementen. Dit biedt mogelijkheden als leefgebied voor vleermuissoorten als de Gewone dwergvleermuis.

Tevens is het mogelijk dat de huidige foerageerplaatsen hun functie behouden.

Er wordt derhalve geen conflict tussen de geplande ontwikkeling en de Flora- en faunawet voor het plangebied geconstateerd.

Geadviseerd wordt de aanwezige beeldbepalende twee Notenbomen te handhaven en in de planontwikkeling op te nemen.

Vliegroute:

Er is een deel van een vliegroutes van vleermuizen langs de rand van de onderzoekslocatie aangetroffen. De route loopt langs de lijnvormige beplanting langs een gedeelte van de Jan van Wellestraat. Gezien de planschets lijkt deze lijnvormige structuur gehandhaafd te blijven en zelfs te worden uitgebreid. Mocht deze structuur echter beschadigd of onderbroken worden door de planontwikkeling dan is deze ingreep ontheffingsplichtig.

Verlichting:

De verlichting die in de nieuwe woonwijk aangelegd gaat worden kan een negatief effect hebben op vleermuizen. Sommige vleermuissoorten zijn gevoelig voor verstoring door licht zoals de Grootoorvleermuis en Watervleermuis. Voor de Gewone dwergvleermuis zal verlichting niet direct verstorend werken. Gewone dwergvleermuizen zijn soorten die goed gedijen in bebouwde omgevingen.

5.3 Advies

Er zijn geen te verwachten conflicten tussen de geplande ontwikkeling en de Flora- en faunawet in het plangebied geconstateerd.

Geadviseerd wordt de aanwezige beeldbepalende Notenbomen in de noordoosthoek van het plangebied te handhaven en in de planontwikkeling op te nemen.

Ongetwijfeld zullen binnen de terreingrenzen vogels broeden (in opstallen, bomen, struiken en in het veld). De te verwijderen bomen, struiken en opstallen vergen controle op in gebruik zijnde schuil- en broedplaatsen. Geadviseerd wordt versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten uitvoeren.

Broedseizoen:

Niet elke vogel broedt in de meimaand. Sommige vogelsoorten, zoals de blauwe reiger en de bosuil, beginnen al in februari te broeden en bepaalde (zang) vogels broeden nog in augustus. De meeste vogels in dorpen, steden en bossen broeden echter ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Moerasvogels en andere watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus.

Over het algemeen geldt dat versturende werkzaamheden zoveel mogelijk tussen half augustus en half februari gepland moeten worden om problemen te voorkomen (zie ook www.Vogelbescherming.nl).

Literatuur

Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985-2005 Stichting RAVON, Nijmegen

Bergmans, W&A. Zuiderwijk, 1986. *Atlas van de Nederlandse amfibieën en reptielen en hun bedreigingen*, KNNV Uitgeverij, Hoogwoud.

Bekker, D.L., 2005, *Verspreidingsonderzoek muizen en spitsmuizen in 2005*, Rapport van de VZZ, Utrecht.

Bos, F., e.a., 2006, *De dagvlinders van Nederland*, KNNV, Utrecht.

Broekhuizen, S., Hoekstra, N., Laar, V. van, Smeenk, C., Thijssen, J.B.M., 1992, *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Crombaghs B.H.J.M. & Creemers, R.C.M., Beschermingsplan Knoflookpad 2001-2005. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 's Gravenhage.

Crombaghs, B & G. Hoogerwerf, 1996. Leefgebieden van amfibieën in het dijkvak Weurt-Deest. Limes divergens, in opdracht van het Polderdistrict Groot Maas en Waal.

Dijkstra, V., 1998, *Belangrijke zoogdiergebieden in Nederland*, Mededeling 37 VZZ, Utrecht.

Klaas-Douwe B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar, e.a., 2002, *De Nederlandse Libellen*, Odonata, KNNV, Utrecht

Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers (red.), 1997, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, KNNV, Utrecht.

Limpens, H.J.G.A., H. Huitema & J.J.A. Dekker, 2007. *Vleermuizen en windenergie, Analyse van effecten en verplichtingen in het spanningsveld tussen vleermuizen en windenergie, vanuit de ecologische en wettelijke invalshoek*. VZZ rapport 2006.50. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem, in opdracht van SenterNovem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, *Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.

Nie, de, H.W. 1997, *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*, 2^e herziene druk

RAVON, 2005, Ravon no. 20 p.46-62, *Waarnemingenoverzicht 2004 & 2005*, Ravon, Nijmegen

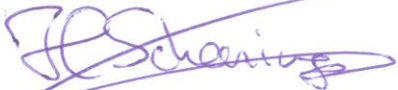
SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002, *Atlas van de Nederlandse broedvogels*, 1998 – 2000. *Nederlandse Fauna 5*, Nationaal Natuurhistorisch Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland, Leiden

Vleermuizen en Planologie, syllabus. H. Limpens, VZZ en Eco Consult 2006.

Internetbronnen:

1. <http://www.natuurloket.nl>
2. <http://www.naturalis.nl/>
3. http://home.quicknet.nl/qn/prive/abrtn/sub/stekinfo/stekinfo_main.htm
4. <http://www.soortenregister.nl/>
5. <http://www.minlnv.nl/>
6. <http://www.Provincie Gelderland.nl/>

Opgesteld door:
de heer H.T. Scheeringa

Akkoord bevonden door:
de heer A.N. de Keijzer

Bunnik, 8 juli 2008

Bijlagen

Bijlage 1: WETGEVING

Flora- en faunawet

Ecologische woorden spelen in toenemende mate een rol bij de ruimtelijke planvorming en ruimtelijke ingrepen. Zo is per 1 april 2002 de Flora- en faunawet in werking getreden. De wet sluit aan op Europese natuurregelgeving en is gericht op soortbescherming.

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal planten- en diersoorten en gaat uit van het "nee, tenzij"-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Samengevat kan worden gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen beschermd zijn. Wel geldt er een klein aantal uitzonderingen voor zeer algemene soorten als Huismuis, Bruine rat en Zwarte rat. Bovendien is een beperkt aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd.

In de praktijk betekent dit dat bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De Flora- en faunawet heeft in de zin dan ook de nodige consequenties bij ruimtelijke ingrepen zoals de voorgestelde planvorming.

Flora

Met betrekking tot beschermde, inheemse planten in relatie tot hun groeiplaats is het verboden deze planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Fauna

Bepalingen in deze wet ten aanzien van dieren in hun natuurlijke leefomgeving kunnen worden samengevat als:

- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten.
- Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Het is verboden eieren van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Het planvormingsproces en de Flora- en faunawet

Genoemde bepalingen zijn niet nieuw. Vergelijkbare bepalingen waren ook reeds opgenomen in de Natuurbeschermingswet en de Vogelwet 1936. Wanneer u als initiatiefnemer plannen ontwikkelt voor ruimtelijke ingrepen of voornemens hebt dergelijke werkzaamheden uit te (laten) voeren, is het raadzaam vooraf te toetsen of de geplande werkzaamheden mogelijk nadelige gevolgen hebben voor Aanwezige flora en fauna in het plangebied. In beginsel bent u daarvoor als initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Tijdens het plannen van de werkzaamheden dienen de volgende zaken in kaart gebracht te worden:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in en nabij het plangebied voor?
- leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die in strijd zijn met de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet met betrekking tot planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?
- is om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten een ontheffing (ex. Art. 75 van de Flora- en faunawet) vereist?

De ontheffing

Ten behoeve van de planrealisatie kan het noodzakelijk zijn om ontheffing aan te vragen in verband met de (voorgenomen) overtreding van de in paragraaf 2.1 genoemde verbodsbepalingen. Per 23 februari 2005 is de regelgeving rondom de ontheffingsaanvraag (artikel 75) door middel van een nieuwe AMvB gewijzigd. Hierbij worden drie beschermingsregimes onderscheiden.

Categorie 1. Algemene soorten

Voor de soorten in deze categorie geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

In deze categorie vallen onder meer algemeen voorkomende zoogdiersoorten als mol, konijn, en amfibieën als bruine kikker en gewone pad.

Categorie 2. Overige soorten

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling voor de soorten in categorie 2 als wordt gewerkt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector / belangenorganisatie of initiatiefnemer worden opgesteld en ter goedkeuring aan het Ministerie van LNV worden voorgelegd. Zolang er geen gedragscode is, dient in meest situaties een ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

In deze categorie vallen alle vogelsoorten en een kleine groep van minder algemene diersoorten als eekhoorn en steenmarter.

Categorie 3. Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn & Soorten bijlage 1 AMvB

Voor de soorten in deze categorie dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Ook met een gedragscode kan geen vrijstelling worden verkregen. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. er is sprake van een bij de wet genoemd belang. (dit betreft een limitatieve lijst van ander gespecificeerde belangen)?
2. er is geen alternatief aanwezig voor de gewenste ingreep?
3. er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

In deze categorie zijn zeldzame en kwetsbare soorten opgenomen. Dit betreft onder meer alle vleermuissoorten, zeldzame amfibieën en reptielen, een grote groep vlinders en libellen en enkele plantensoorten.

Bijlage 2: ZORGPLICHT

algemene zorgplicht, art. 2 Ff-wet (LNV 2005):

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor *alle* (en dus niet alleen beschermde) in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Die zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is:
- dergelijk handelen achterwege te laten waar dit in redelijkheid kan worden gevergd;
- danwel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Een onderdeel van de Flora- en faunawet is dat de initiatiefnemer invulling moet geven aan de zorgplicht ten aanzien van beschermde planten en dieren. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als ten aanzien van het ontwerp. Geadviseerd wordt om in het ontwerp rekening te houden met de realisatie van nieuw biotoop in de vorm van bijvoorbeeld groenvoorzieningen en waterpartijen. De zorgplicht betekent ook dat gedurende de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de beschermde soorten om schade aan deze soorten te voorkomen en de effecten zoveel mogelijk te beperken.

De in de bijlage 1 genoemde wetswijziging (AMvB 501) heeft betrekking op de ontheffingsplicht (artikel 75 van de Flora- en faunawet). Deze wijziging houdt onder meer in, dat voor een aantal algemeen in Nederland voorkomende beschermde soorten een vrijstelling op de ontheffingsaanvraag geldt, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Dit betekent dat, ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen, men wel verplicht blijft om bijvoorbeeld het voortplantingsseizoen te ontzien, of vóórdat werkzaamheden starten, dieren te verjagen of weg te vangen (en elders uit te zetten) om te voorkomen dat natuurschade in het kader van art. 9 t/m 11 zal ontstaan. Dus ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Een ontheffing hierop is niet mogelijk. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden.

Voor de verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen, belangrijk leef- of foerageergebied van vogels buiten het broedseizoen kan een ontheffing noodzakelijk zijn. Het betreft hierbij dan over het algemeen horsten, nesten of kolonieplaatsen die jaarrond gebruikt worden. Hieronder kan ook leef- en/of foerageergebied vallen van zeer plaatstrouwe soorten, zoals uilen.

Bijlage 3: Resultaten

Veldverslag terreininspectie Project: 08B154 Plaats: Deest Project: 08L154

Uitgevoerd door: A. de Keijzer, W. Visser, H.T. Scheeringa

Veldbezoek: 5 juni 2008 van 20:00 tot 24.00 uur

Weersomstandigheden: zwaar bewolkt, 18° C, windkracht 2

Plangebied Deest: agrarisch gebied (boomgaarden, grasland en akkerland (rogge). Aan de noordoost kant van plangebied bevindt zich de Vriezeweg (en waterplas Ganzenkuil), aan de westkant Grotestraat met grotere woonhuizen met achtertuin en (voormalige) boerderijen, noordkant Jan van Wellestraat en aan de zuidkant boomgaarden en akkerland (zie overzichtstekening).

Locatie 1: inspectie bij daglicht van watergang/sloot tegenover Vriezeweg nr. 48 (asfaltweg met hoge populieren aan zuidzijde/aan noordzijde aantal nieuwbouwwoningen en zeer oude schuur). Watergang tussen boomgaard en roggeveld. Sloot circa 1,5 meter breed bovenzijde (kleitalud), waterdiepte circa 15 a 20 centimeter, sliblaag aanwezig, op water plaatselijk veel groen kroos, slootkanten begroeid met riet. Sloot wordt periodiek geschoond (maaisel blijft liggen), enkele naaktslakken aanwezig.

Sloot om de 10 meter onderzocht met een fijnmazig groot steeknet. Vangsten: veel (circa 35 stuks) juveniele Stekelbaarsjes (driedoornig), donderkopje (paddelarve gewone pad). Verder aantal groene kikkers gezien (niet gevangen).

Tevens kunstmatig de roep van een volwassen Knoflookpad man ten gehore gebracht in de nacht. Geen reacties van roepende manlijke exemplaren van de Knoflookpad gekregen.

Waarnemingen vogels: Koerkoek, Fazant, Gier-, Huis,- en Boerenwaluw, Kraai, Zanglijster, Blauwe reiger.

Locatie 2: inspectie bij daglicht,terrein hoek Jan van Wellestraat/Grotestraat (achter woonhuizen). Deels boomgaard en roggeveld. Achter woonhuizen: niet gemaaid grasland met twee solitaire notenbomen. De vegetatie bestaat uit algemene soorten zoals Veldzuring, Speerdistel, Akkerwinde, etc.. Verder Gevleugeld helmkruid. Langs Jan van Wellestraat bomen/struikenrij (lijnvormig element) bestaande uit: Kornoelje, Meidoorn, Spaanse aak, Wilg, Populier, vlier. Richting boerderij : hoge bomen zoals: Paardekastanje, Es, Linde, Populier.

Jong exemplaar gewone pad in het gras aangetroffen.

Tevens kunstmatig de roep van een volwassen Knoflookpad man ten gehore gebracht in de nacht. Geen reacties van roepende manlijke exemplaren van de Knoflookpad gekregen.

Waarnemingen vogels: Zanglijster, Merel, Vink, Kauw, Kraai, Koekoek, Gier-, Huis,- en Boerenwaluw.

Locatie 3: inspectie bij daglicht, Grotestraat nr. 61 (zuidoosthoek gebied). Naast boerderij, schapenwei met kippen. Bomen/struiken: Notenboom, Wilg, Sleedoorn, Meidoorn,

Buiten plangebied: voormalige watervoerende dichtbegroeide sloot met oude wilgen (niet geknot) met gaten/holen, veel riet, poel met bruin/zwart ondiep water en dikke sliblaag.

Gesproken met voorbijganger: vroeger (ca. 2 jaar geleden) uil en vleermuizen op zolder gehad. Woning aan de Boeistraat.

Waarnemingen vogels: Zanglijster, Merel, Vink, Kauw, Kraai, Koekoek, Gier-, Huis,- en Boerenwaluw.

Vleermuizenonderzoek met twee ultrasound deectors (D 200, D240dx)

Tijd	Locatie	Soort	Opmerkingen
locatie Grotestraat			
21:58	Langs Grotestraat nr. 59	dwergvleermuis	langs weg
22:00	Langs Grotestraat nr. 59	dwergvleermuis	over huizen, straatlantaarns gaan aan
22:01	Over Grotestraat en langs nr. 65 + langs nr 32	3 dwergvleermuizen	over de weg
22:02	Diverse over huis nr. 32 tegenover nr 65 + achter/langs bomen bij nr. 32	meerdere dwergvleermuizen	foeragerend
22:04	Over (achter) huis nr. 51	2 dwergvleermuizen	afkomstig van achterliggende loods ? over weg
locatie hoek Jan van Wellestraat/Grotestraat			
22:14	Bij 2 notebomen, in achtertuin huizen, langs bomen langs Jan van Wellestraat	2 dwergvleermuizen	foeragerend
22:17	Bij 2 notebomen, in achtertuin huizen, langs bomen langs Jan van Wellestraat	2 dwergvleermuizen	foeragerend
22:19	In achtertuinen huizen, over schuur	2 dwergvleermuizen	foeragerend Windsnelheid neemt toe
22:20	In achtertuinen huizen, over schuur	2 dwergvleermuizen	foeragerend
locatie langs Vriezeweg			
22:28	Bij waterplas (Ganzenkuil)	1 Laatvlieger	Over plas
22:31	In tuin eerste woonhuis Vriezeweg	2 dwergvleermuizen	foeragerend
22:34	Langs oever plas	1 Laatvlieger	Over plas
22:38	Langs oever plas	1 dwergvleermuis	foeragerend Langs bomen/water
22:39	Langs oever plas	1 dwergvleermuis	foeragerend Langs bomen/water
22:40	Langs oever plas	1 dwergvleermuis	foeragerend Langs bomen/water
22:41	Vriezeweg nr. 48	1 dwergvleermuis	foeragerend Langs woning

22:31 juveniele Gewone pad tussen huizen naar waterplas Ganzenkuil

22:34 Groen kikkers kwaken in waterplas Ganzenkuil (Meer- en Bastaardkikker) + zwanen aanwezig

22:55 kleine watersalamander (met zaklamp) in watergang bij riooloverstort (hoek Vriezeweg/Jan van Wellestraat) en veel watervlooien (roodbruine verkleuring).

Veldverslag terreininspectie Project: 08B154 Plaats: Deest Project: 08L154

Uitgevoerd door: A. de Keijzer, W. Visser, H.T. Scheeringa

Veldbezoek: 6 juni 2008 van 04:30 tot 06.00 uur zon op om 05.30 uur

Weersomstandigheden: onbewolkt, 10° .windkracht 2.

Plangebied Deest: agrarisch gebied (boomgaarden, grasland en akkerland (rogge). Aan de noordoost kant van plangebied bevindt zich de Vriezeweg (en waterplas Ganzenkuil), aan de westkant Grotestraat met grotere woonhuizen met achtertuin en (voormalige) boerderijen, noordkant Jan van Wellestraat en aan de zuidkant boomgaarden en akkerland (zie overzichtstekening).

Waarnemingen vogels: Gier-, Huis,- en Boerenzwaluw, Zanglijster, Blauwe reiger.

Tijd	Locatie	Soort	Opmerkingen
locatie Grotestraat			
04.30 tot 06:00	Langs Grotestraat nr. 59	geen vleermuizen	
04:15	Hoek Grotestraat / Jan van Wellestraat	Gewone dwergvleermuis	op route
04.20	Hoek Grotestraat / Jan van Wellestraat	Gewone dwergvleermuis	op route
locatie langs Vriezeweg			
04.30 tot 06:00	langs Vriezeweg	geen vleermuizen	

Veldverslag terreininspectie Project: 08B154 Plaats: Deest Project: 08L154

Uitgevoerd door: A. de Keijzer, W. Visser, H.T. Scheeringa

Veldbezoek: 12 juni 2008 van 21:30 tot 24.00 uur

Weersomstandigheden: bewolkt later onbewolkt, 12° C (later kouder), windkracht 2, Bewolking breekt weg en maan (half) komt te voorschijn, schemering begint laat .

Plangebied Deest: agrarisch gebied (boomgaarden, grasland en akkerland (rogge). Aan de noordoost kant van plangebied bevindt zich de Vriezeweg (en waterplas Ganzenkuil), aan de westkant Grotestraat met grotere woonhuizen met achtertuin en (voormalige) boerderijen, noordkant Jan van Wellestraat en aan de zuidkant boomgaarden en akkerland (zie overzichtstekening).

Waarnemingen vogels: Fazant (geluid), Gier-, Huis,- en Boerenwaluw, Kraai, Zanglijster, Blauwe reiger, overvliegende grote Uil (Ransuil) in schemering,

Tijd	Locatie	Soort	Opmerkingen
locatie Grotestraat			
22:00tot 22:35	Langs Grotestraat nr. 59	geen vleermuizen	22:00 straatlantaarns gaan aan
22:35	Hoek Grotestraat / Jan van Wellestraat	Gewone dwergvleermuis	foeragerend
22.40	Hoek Grotestraat / Jan van Wellestraat	Gewone dwergvleermuis	foeragerend
22.45	Hoek Grotestraat / Jan van Wellestraat	Gewone dwergvleermuis	foeragerend
22,48	Hoek Grotestraat / Jan van Wellestraat	Gewone dwergvleermuis	foeragerend
locatie langs Vriezeweg			
22:42 tot 22:57	langs Vriezeweg	geen vleermuizen	
23:11	bij Vriezeweg nr. 45, ingang akker/boomgaard	Rosse vleermuis	2x gehoord niet gezien
23:30	langs Vriezeweg	geen vleermuizen	

Bijlage 4: Soortspecifieke informatie

Gewone dwergvleermuis

Pipistrellus pipistrellus

WETGEVING en BELEID

EU-regelingen Habitatrichtlijn

Namen volgens publicatie		Publicatie	
Nederlands	Wetenschappelijk	Categorie	Subcategorie
	Microchiroptera	soort van Bijlage IV Publicatieblad van de Europese Unie L 236 van 23.9.2003 (selectie Nederlandse soorten: Ministerie van LNV) <i>Alle soorten</i>	

Internationale verdragen en overeenkomsten Bern-conventie

Namen volgens publicatie		Publicatie	
Nederlands	Wetenschappelijk	Categorie	Subcategorie
	Pipistrellus pipistrellus	soort van appendix III Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Appendix III (selectie Nederlandse soorten: LNV)	

Bonn-conventie

Namen volgens publicatie		Publicatie	
Nederlands	Wetenschappelijk	Categorie	Subcategorie
	Vespertilionidae	soort van Appendix II Convention on Migratory Species, Appendix 2 (selectie Nederlandse soorten: LNV) <i>spp. (only European populations)</i>	

Bats Agreement

Namen volgens publicatie		Publicatie	
Nederlands	Wetenschappelijk	Categorie	Subcategorie
	Pipistrellus pipistrellus	soort van Annex 1 Agreement on the Conservation of Populations of European Bats, Annex 1 (selectie Nederlandse soorten: Ministerie van LNV)	

Wetgeving

Flora- en faunawet

Namen volgens publicatie		Publicatie	
Nederlands	Wetenschappelijk	Categorie	Subcategorie
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	beschermde soort als bedoeld in artikel 3 en 4 Staatscourant 2001, 220, bijlage 1 soort waarvoor een prepareerverbod geldt, als bedoeld in artikel 64.1 Staatsblad 2000, 524, artikel 8.c beschermde soort waarvoor op basis van	artikel 4.1.a

[artikel 75.5 een vrijstelling met gedragscode geldt van artikel 8 t/m 12 of een ontheffing nodig is met uitgebreide toets](#)

niet gepubliceerd
soort van *Habitatrichtlijn, bijlage IV*

Beleid

Doelsoortenlijst

Namen volgens publicatie		Publicatie	Subcategorie
Nederlands	Wetenschappelijk	Categorie	
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	soort van Doelsoortenlijst Handboek Natuurdoeltypen, bijlage 3 (Ministerie van LNV, 2001)	!

Soortbeschermingsplannen

Namen volgens publicatie		Publicatie	Subcategorie
Nederlands	Wetenschappelijk	Categorie	
Dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	soort van uitgevoerd Soortbeschermingsplan Vleermuisbescherming: verleden, heden en toekomst (Ministerie van L&V, 1988)	

Signalering

Netwerk Ecologische Monitoring

Namen volgens publicatie		Publicatie	Subcategorie
Nederlands	Wetenschappelijk	Categorie	
Gewone dwergvleermuis		gemonitorde soort Landelijke natuurmeetnetten van het NEM in 2004 (CBS, 2005) <i>weinig in de getelde objecten te vinden</i>	extra soort Meetnet vleermuizen in winterverblijven

ECOLOGIE

5.3.1.1 Naamgeving

Nederlands Gewone dwergvleermuis
Wetenschappelijk Pipistrellus pipistrellus

5.3.1.2 Soortgroep

Nederlands [Zoogdieren](#)
Wetenschappelijk [Mammalia](#)

5.3.1.3 Voorkomen

Wijze van voorkomen regelmatige voortplanter
Trend (voortplanting) niet afgenomen
Publicatiebron trend Rode Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland; basisdocument (VZZ, 1994)
Zeldzaamheid (voortplanting) algemeen
Publicatiebron zeldzaamheid Rode Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland; basisdocument (VZZ, 1994)

5.3.1.4 Beschrijving

Veel mensen zullen de **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*) kennen als de kleine, grillig fladderende, vleermuis die ze 's avonds boven de tuin of de straat zien vliegen. In vrijwel elk dorp of stad is wel ergens een verblijfplaats, meestal in rustige buitenwijken of randen van de bebouwde kom, maar soms ook in drukke stadscentra. Van de vijf Europese soorten uit het geslacht *Pipistrellus* van de familie Vespertilionidae, komen in Nederland de gewone dwergvleermuis (*P. pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*P. nathusii*) voor. De gewone dwergvleermuis is een zeer kleine, roestbruine tot donkerbruine vleermuis met donkerbruine of zwarte oren, een romplengte van niet meer dan vijf cm en een gewicht van 3,5 tot 8 gram. De naar verhouding lange, smalle vleugels (spanwijdte 18 tot 24 cm) maken dat ze in de vlucht groter lijken dan ze zijn. De soort kan verward worden met de ruige dwergvleermuis, maar is iets kleiner en lichter van kleur en heeft geen beharing op de bovenzijde van de staartvlieghuid en op de onderzijde van de dijbenen.

5.3.1.5 Ecologie

De gewone dwergvleermuis leeft in gesloten tot half open landschappen, in kleinschalige landbouwgebieden, in dorpen, steden, parken en tuinen. Deze vleermuis jaagt relatief snel, is wendbaar in een grillige vlucht met veel bochten en lussen, en vliegt daarbij op enige afstand (1 tot 8 m) langs de vegetatie, op een hoogte van gemiddeld 2 tot 5 m, maar soms wat hoger. Het dier jaagt in de beschutting van opgaande vegetatie, binnen de bebouwing in tuinen en bij straatlantaarns, boven water, in bossen en langs bosranden, in en langs lanen, bomenrijen, singels, houtwallen en holle wegen. De gewone dwergvleermuis vangt kleine prooidieren uit de lucht met behulp van zijn vleugels en staartvlieghuid, waarbij vooral muggen, dansmuggen, maar ook schietmotten, haften, gaasvliegen, nachtvinders en soms kleine kevers worden gegrepen. Gedurende het hele jaar worden vooral gebouwen als verblijfplaats gebruikt. Begin mei groeperen de vrouwtjes zich in kraamkolonies, die een netwerk aan verblijfplaatsen bewonen. In de kraamkamers worden de jongen geboren en grootgebracht. Ieder vrouwtje krijgt één jong per jaar. De verblijfplaatsen worden in spouwmuren gevonden, maar ook achter betimmering en daklijsten of onder dakpannen. De aantallen dieren in een verblijfplaats binnen het netwerk van een kraamkolonie kan variëren van enkele tientallen tot meer dan tweehonderd. Gewone dwergvleermuizen gebruiken de verblijfplaatsen van het netwerk plaatstrouw, maar verhuizen daarbinnen vaak. Al na enkele dagen worden ook de jongen mee verhuisd. Mannetjes bezetten in de bebouwde omgeving een territorium. Hier wordt vooral tussen eind augustus en begin oktober fanatiek gebaltst. Ergens binnen dit territorium wordt een paarplaats gezocht. De precieze locatie is moeilijk vast te stellen; het gaat dan om spleten en gaten in gebouwen, plekken die in de winter door kleine groepen ook als winterverblijf worden gebruikt. Overwinterende dieren verblijven vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter daklijsten en onder dakpannen, maar ook in spleten in muren van forten. Daarnaast gebruiken ze onderaardse kalkgroeven als winterslaapplaats. Ze kiezen meestal vorstvrije, wat warmere en droge plaatsen. Ze overwinteren alleen of in kleine groepen, maar er komen ook massale winterverblijven voor. Er is geen duidelijke winterslaapperiode aan te geven. In de relatief milde winters in ons land zijn ze vaak wakker en dan gaan ze op jacht. Bij vorst zoeken de dieren verwarmde huizen op. In het westen van Europa gedraagt de gewone dwergvleermuis zich als standvleermuis. Ze overwinteren op gemiddeld 15 tot 25 km van het zomergebied. In het koudere klimaat van Europees en Centraal Rusland trekken ze weg over soms grote afstanden (tot 1100 km).

5.3.1.6 Verspreiding

De gewone dwergvleermuis komt in vrijwel heel Europa voor, noordelijk tot in Zuid-Scandinavië, oostelijk tot in ver in Rusland en in de Kaukasus. In Scandinavië is de soort veel zeldzamer dan de kleine dwergvleermuis, (*P. pygmaeus*), die daar algemeen voorkomt. Ook in het zuiden van Europa zijn de waarnemingen verspreid en schaars, terwijl de kleine dwergvleermuis daar talrijk en wijd verbreid is. In Nederland is het de meest algemene vleermuis met een ruime verspreiding over het gehele land. De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren. Schattingen van de Europese populatie zijn niet bekend.

5.3.1.7 Bescherming

De gewone dwergvleermuis is in ons land zeer algemeen en niet bedreigd. Deze vleermuis wordt vrijwel altijd aangetroffen bij inventarisaties rondom gebouwen in het kader van de Flora- en Faunawet. Dikwijls gaat het ook om deze soort als er klachten komen over 'overlast' van vleermuizen.

5.3.1.8 Bronnen

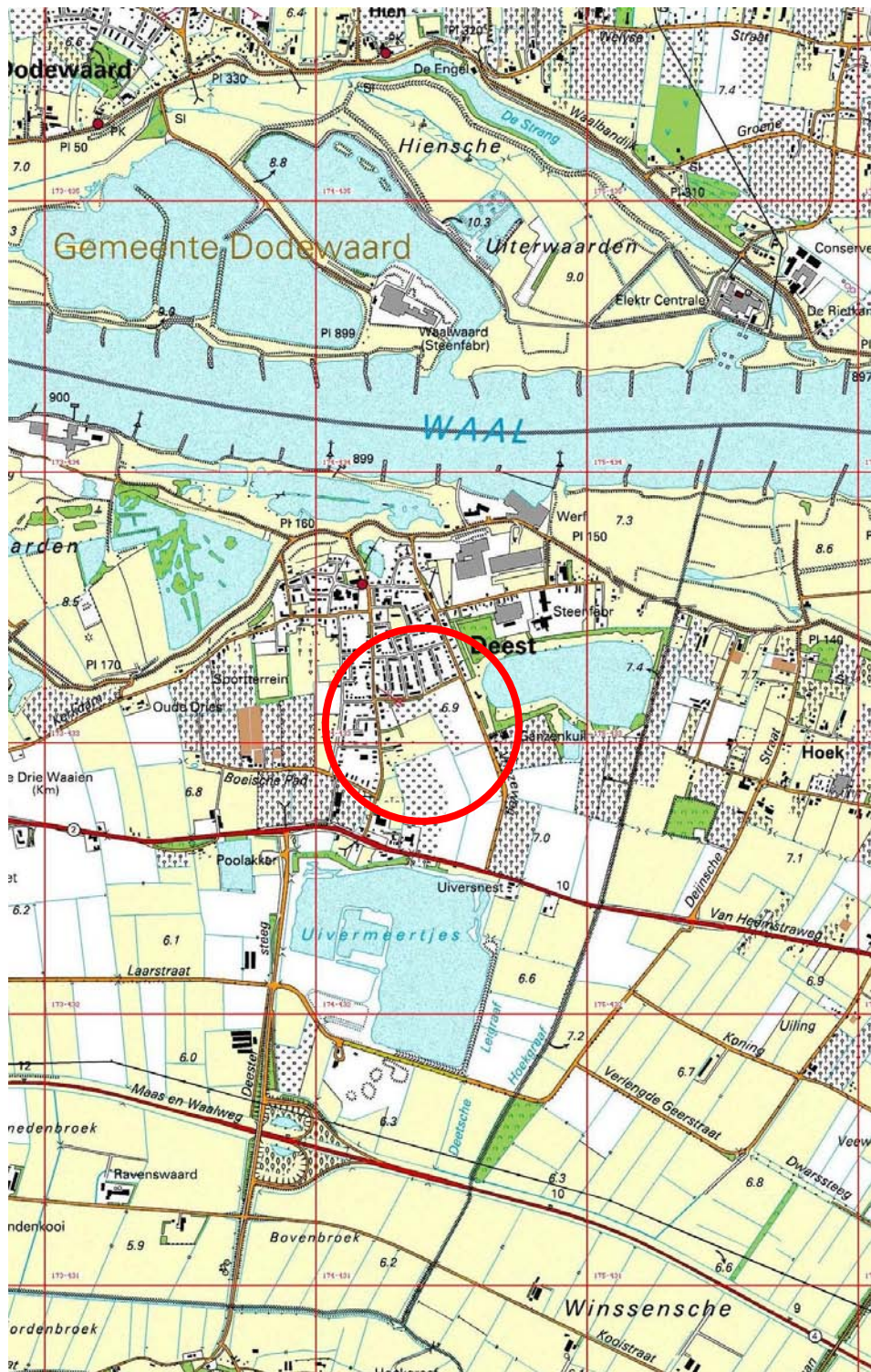
5.3.1.8.1 Deskundigheid

Deskundigen aangewezen op grond van artikel III, lid, 5 van de Overeenkomst voor de Bescherming van Populaties van Europese Vleermuizen (Bats Agreement). Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming. Regionale Vleermuiswerkgroepen.

5.3.1.8.2 Literatuur

- Bal, D., H.M. Beije, M. Fellingner, R. Haveman, A.J.F.M. van Opstal & F.J. van Zadelhoff (2001). Handboek Natuurdoeltypen (tweede, geheel herziene editie). Rapport Expertisecentrum LNV nr. 2001/020.
- Dietz, M. & M. Weber (2000). Baubuch Fledermäuse. Eine Ideensammlung für fledermausgerechtes Bauen + CD-ROM. AK Wildbiologie an der Justus-Liebig-Universität Gießen.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen. 2e druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht. Limpens, H.J.G.A. (2002 2005). Cursusmaterialen t.b.v. de cursus "vleermuizen en planologie". Zoogdierverseniging VZZ/EcoConsult & Project Management.
- Limpens, H.J.G.A., P.Twisk & G. Veenbaas (2004). Met vleermuizen overweg. Brochure over vleermuizen en de wijze waarop bij planning, aanleg, reconstructie en beheer van wegen praktische invulling kan worden gegeven aan de wettelijke zorgplicht voor vleermuizen. Uitgave Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat, Dienst Wegen Waterbouwkunde, Delft, en de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem. 24 pp.
- Lina, P.H.C. & G. van Ommering (1994). Rode lijst van bedreigde en kwetsbare zoogdieren in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst. Rapport IKC natuurbeheer nr. 12. Simon, M., S. Hüttenbügel & J Smit-Viergutz. (2004). Ecology and Conservation of Bats in Villages and Towns. Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz. Heft 77:1-263.

Kaartbijlage 1: Regionale ligging van de onderzoekslocatie

Kaartbijlage 1

Titel: Regionale ligging van de onderzoekslocatie

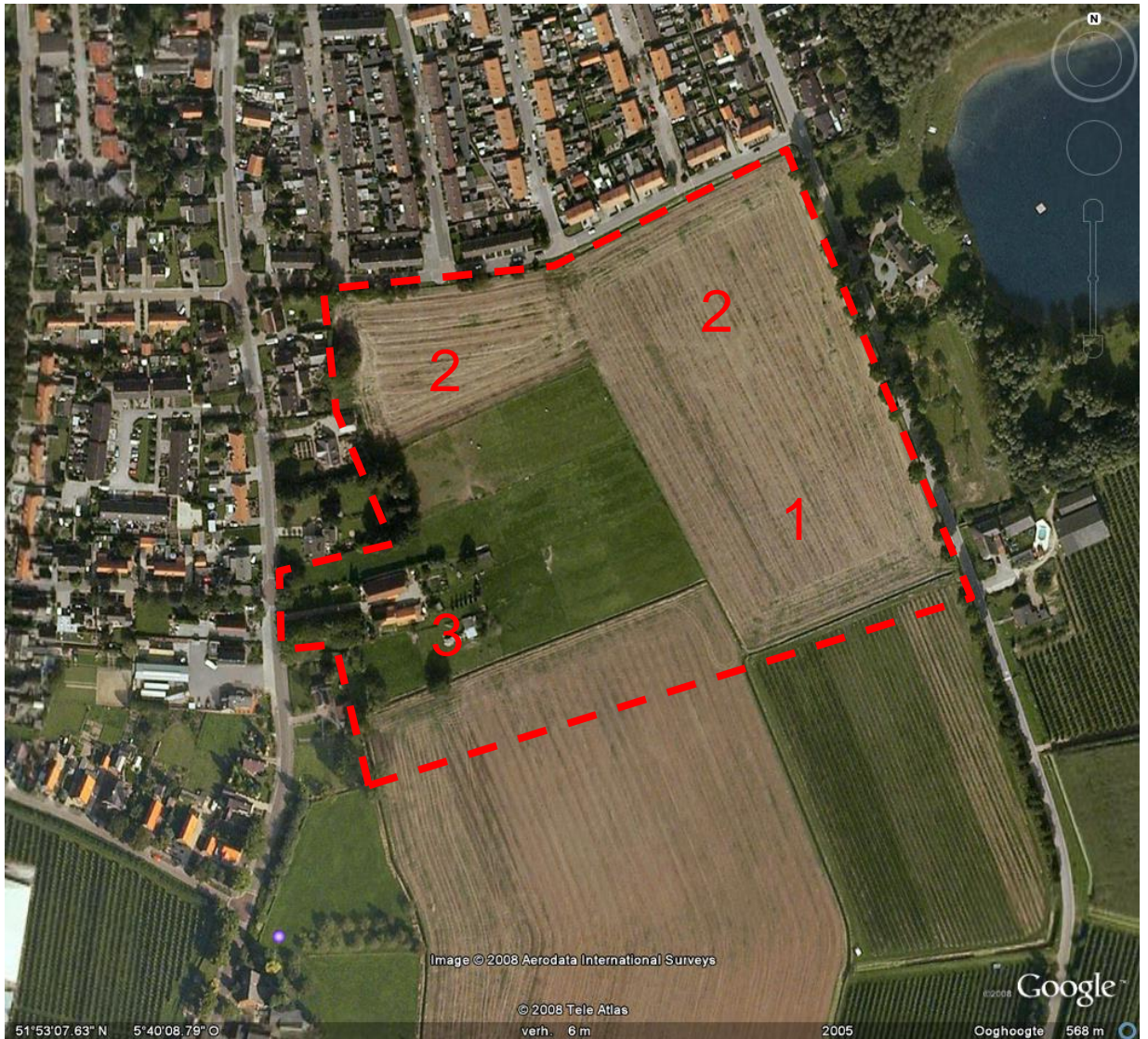
Projectcode: 08B154

Projectnaam: plangebied Deest Zuid

CSO Adviesbureau

Datum: juni 2008

Kaartbijlage 2: Terreinoverzicht van plangebied

Legenda:

1 Onderzoeks deelgebieden

Kaartbijlage 2

Titel: Terreinoverzicht van de onderzoekslocatie

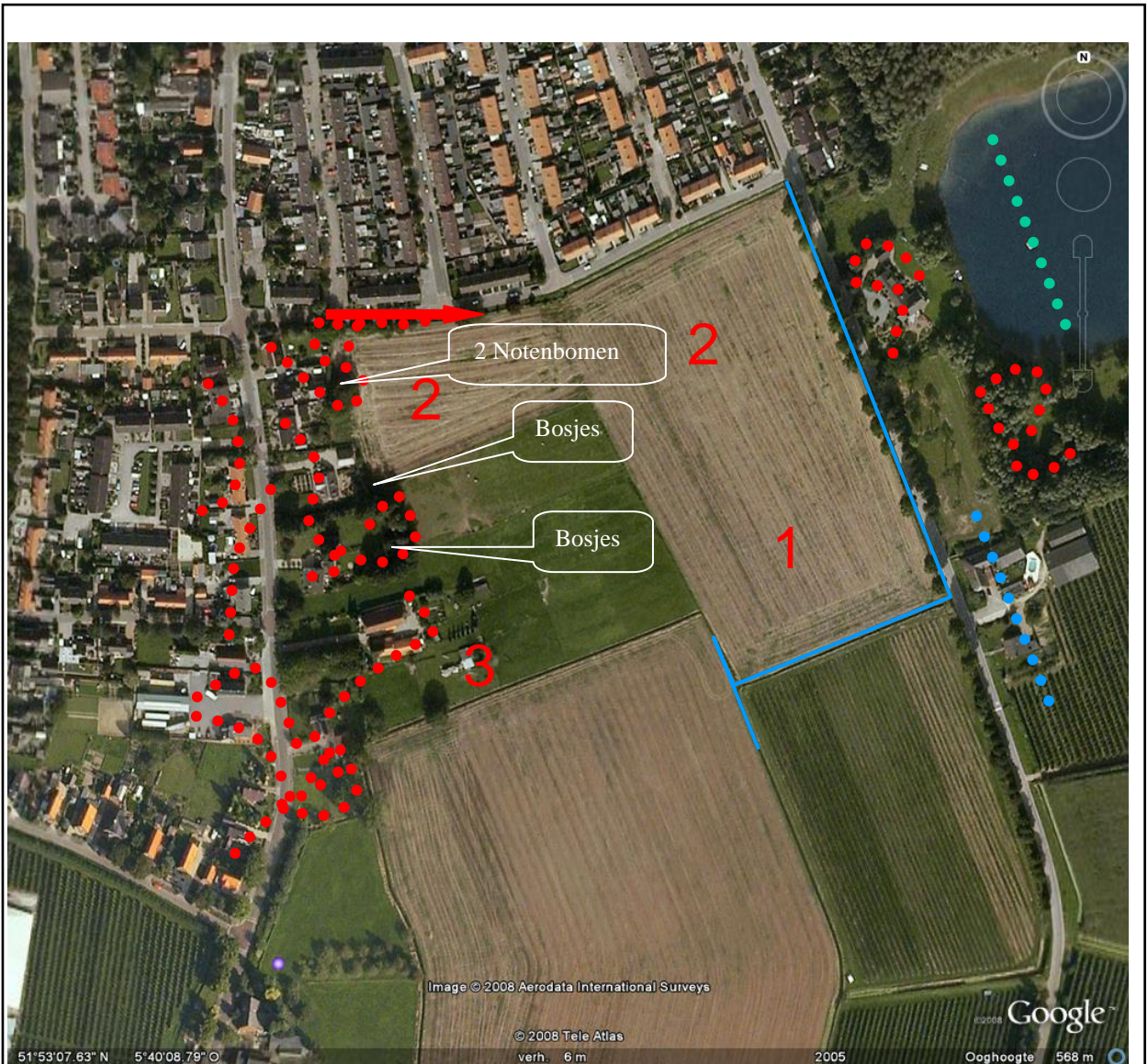
Projectcode: 08B154

Projectnaam: plangebied Deest Zuid

CSO Adviesbureau

Datum: juni 2008

Kaartbijlage 3: Resultaten nader onderzoek

Legenda:

- ● ● ● ● ● ● ● Vliegpad Gewone dwergvleermuis
- ● ● ● ● ● ● ● Vliegpad Rosse vleermuis
- ● ● ● ● ● ● ● Vliegpad Laatvlieger
- Bemonsterde sloot
- ➔ Deel vliegroute Gewone dwergvleermuis

Kaartbijlage 3

Titel: Resultaten onderzoek

Projectcode: 08B154

Projectnaam: Plangebied Deest Zuid

CSO Adviesbureau

Datum: juni 2008

Kaartbijlage 4: Ontwerpschets toekomstige situatie

Kaartbijlage 4

Titel: Ontwerpschets toekomstige situatie

Projectcode: 08B154

Projectnaam: plangebied Deest Zuid

CSO Adviesbureau

Datum: juni 2008

Bijlage 4 BRO

Voortoets Natura 2000 Deest Zuid

13 september 2007

Gemeente Druten
Voortoets Natura 2000 Deest Zuid

BRO
Ruimte | om *in* te leven

Rapportnummer: 213x00126.041197_1 natura 2000
Datum: 13 september 2007
Contactpersoon opdrachtgever: Juan van Beek
Projectteam BRO: Saskia Seelen, Harmen Venema
Hessel de Jong, Luke Vredeveld, Rutger Wijngaarden
Trefwoorden: Natura 2000, Vogelrichtlijngebied, Waal, voortoets, vergunning

Beknopte inhoud: Er is een Voortoets uitgevoerd in het kader van de Natuurbeschermingswet, vanwege de Structuurvisie Deest-Zuid. Het is nog niet bekend of het plan een verdrogingseffect heeft het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Waal. Dit moet nog worden onderzocht. Als het zandwinningsproject Winssen doorgaat, dan kunnen alle andere mogelijke effecten op Uiterwaarden Waal kunnen worden uitgesloten. Zo niet, dan zijn maatregelen nodig aan de Waalbandijk om geluid en verstoring als gevolg van vrachtverkeer tegen te gaan.

BRO Boxtel
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
Boxtel
T +31 (0)411 85 04 00
F +31 (0)411 85 04 01
E info@bro.nl

Inhoudsopgave	pagina
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding van het onderzoek	3
1.2 Onderzoeksvraag en vervolgstappen	4
1.3 Methode	4
2. VOORTOETS UITERWAARDEN WAAL	5
2.1 De ruimtelijke ingreep	5
2.2 Voortoets Uiterwaarden Waal	6
2.2.1 Oppervlakteverlies	7
2.2.2 Verontreiniging	7
2.2.3 Verdroging	7
2.2.4 Geluid	8
2.2.5 Licht	9
2.2.6 Verstoring	9
2.2.7 Overige storingsfactoren	10
3. CONCLUSIE	15

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

De gemeente Druten heeft een Dorpsontwikkelingsvisie op laten stellen door BRO omdat in de dorpskern Deest enkele ruimtelijke initiatieven liggen. Eén van die initiatieven is de ontwikkeling in Deest-zuid. Dit is de belangrijkste en grootste ontwikkellocatie voor Deest. Het gaat om uitbreiding van woningbouw en ontzanding.

Omdat het projectgebied nabij het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' is gelegen, is BRO gevraagd een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet uit te voeren. In deze voortoets worden de mogelijke effecten van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen op dit Natura 2000 gebied in beeld gebracht. Deze voortoets vormt een aanvulling op de "Voortoets Natura 2000 Gelderland" van Arcadis (2006), waarbij voor alle zoeklocaties voor woningbouw in Gelderland een inschatting is gemaakt of er effecten zijn op beschermde natuurgebieden.

Naast voorliggende voortoets wordt tevens een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd. Deze quickscan is in een apart rapport opgenomen.

Project Deest-zuid

Het plangebied Deest-zuid ligt ten zuiden van de bestaande kern van Deest. In het plangebied worden maximaal 200 woningen gerealiseerd. Daarnaast vindt ten zuiden van deze woningbouw ontzanding plaats. Tenslotte wordt, ten behoeve van de ontsluiting van het bedrijventerrein Munnikhofsestraat en de scheepswerf aan de Waal, aan de oostzijde van het plangebied mogelijk een nieuwe verbindingsweg gerealiseerd, zodat het vrachtverkeer niet meer door de kern van Deest hoeft te rijden.

De kortste afstand tussen het plangebied en het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' is 550 meter. Effecten van het plan op dit Natura 2000 gebied zijn gezien de omvang van het project niet op voorhand uit te sluiten.

Volgens het onderzoek van Arcadis (2006) is voor Deest-zuid een Passende Beoordeling nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet. De reden hiervoor is volgens het onderzoek van Arcadis dat er effecten te verwachten zijn wegens menselijke verstoring. Ten tijde van dat onderzoek was echter nog niets bekend over de inrichting van het gebied, het precieze aantal woningen, de ontsluiting en de waterhuishouding. Daarom wordt in dit rapport met de nieuwe kennis opnieuw een voortoets uitgevoerd.

Zie figuur 1 voor de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000 gebied.

1.2 Onderzoeksvraag en vervolgstappen

Voorliggend rapport doet verslag van het onderzoek naar de mogelijke effecten van het project op het betreffende Natura 2000 gebied.

Ten noorden van Deest ligt het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Waal. Dit is zowel een Habitat- als een Vogelrichtlijngebied. In het kader van de Natuurbeschermingswet moeten de mogelijke externe effecten van het plan (woningbouw en zandwinning) in kaart gebracht worden, in de vorm van een voortoets.

De hoofdvraag tijdens voorliggende voortoets is of er een kans bestaat op een significant negatief effect van de projecten op de omliggende Natura 2000 gebieden. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is volstaat daarvoor een verslechtings- en verstoringstoets.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat is een 'passende beoordeling' vereist. Wanneer een 'passende beoordeling' nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet ontstaat ook een 'planmer-plicht'.

In de situaties bedoeld onder 2 en 3 volgt een vergunningaanvraag door de initiatiefnemer. In dat geval dient eerst met de bevoegde instantie, dat is de provincie of het ministerie van LNV, te worden overlegd over de haalbaarheid van de vergunningaanvraag.

1.3 Methode

Normaliter worden de effecten op Natura 2000 gebieden getoetst aan de hand van het beheerplan van het betreffende gebied. Voor het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' is geen beheerplan opgesteld. Toetsing van de effecten met behulp van de effectenindicator van het ministerie van LNV volstaat in dit geval. Het ministerie van LNV heeft deze effectenindicator opgesteld voor toetsingsdoeleinden in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is te vinden via de website van het ministerie (www.minInv.nl/natuurwetgeving).

2. VOORTOETS UITERWAARDEN WAAL

2.1 De ruimtelijke ingreep

De voorgenomen realisatie van de uitbreidingslocatie en de oostelijke ontsluitingsweg gaat gepaard met diverse handelingen en werkzaamheden:

- het verwijderen van bomen en struiken;
- het bouwrijp maken van het plangebied door vergraven en mogelijk verwijderen van de toplaag, aanbrengen van zand en egaliseren van de nieuwe bouwlaag;
- het aanleggen van funderingen en verhardingen;
- het aanleggen van infrastructuur;
- het graven van geulen voor de aanleg van leidingen;
- het bouwen van de woningen;

Er zal na realisatie alleen gewoond worden in het plangebied, er worden geen bedrijven gerealiseerd.

De oostelijke ontsluitingsweg zal met name dienst doen voor het bedrijventerrein Munnikhofsestraat en de scheepswerf aan de Waal. Uit het verkeersonderzoek komt naar voren dat er op de nieuwe oostelijke weg in 2020 circa 1244 voertuigbewegingen per etmaal te verwachten zijn (BRO, 2007). Het overgrote deel van dit verkeer zal zich tussen het bedrijventerrein Munnikhofsestraat en de Van Heemstraweg verplaatsen. Een klein deel zal via de Waalbandijk naar de scheepswerf aan de Waal gaan. Dit verkeer rijdt momenteel al via de Waalbandijk, maar dan aan de westelijke kant via de Grotestraat.

Deze verbindingsweg wordt niet aangesloten op de uitbreidingslocatie. Deze wordt ontsloten via de bestaande infrastructuur van Deest, namelijk via de Grotestraat op de Van Heemstraweg ten zuiden van Deest.

De voorgenomen ontzanding in Deest-zuid gaat gepaard met de volgende handelingen en werkzaamheden:

- het verwijderen van bomen en struiken;
- het vergraven van de bodemprofielen
- het opbreken van een deel van de Vriezeweg
- het afvoeren van zand

Er zal na realisatie een meer ontstaan van ongeveer 33 hectare groot. Vervolgens zal er natuurontwikkeling plaatsvinden en zal het meer gebruikt worden voor recreatie.

De effectenindicator van het ministerie van LNV onderscheidt de volgende mogelijke effecten op natuurgebieden, die in dit geval van toepassing zijn:

- Oppervlakteverlies
- Verontreiniging
- Verdroging
- Geluid
- Licht
- Verstoring door mensen
- Mechanische effecten
- Versnippering

Bij het voorliggende onderzoek worden deze effecten gebruikt als toetsingskader.

2.2 Voortoets Uiterwaarden Waal

Uit de Atlas Groen Gelderland van Provincie Gelderland (www.gelderland.nl) blijkt dat het plangebied Deest-zuid minimaal meter ten zuiden van het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Waal ligt. Dit Vogelrichtlijngebied is aangewezen voor de volgende habitattypen en soorten:

- **Habitatype 6510:** Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- ***Habitatype 91E0:** Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- Kamsalamander
- Aalscholver
- Brandgans
- Fuut
- *Grauwe gans
- Grutto
- Kievit
- Kleine zilverreiger
- *Kleine zwaan
- *Kolgans
- Krakeend
- Kuifeend
- *Kwartelkoning
- Meerkoet
- Nonnetje
- Pijlstaart
- Porseleinhoen
- Slechtvalk
- Slobeend
- *Smient
- Tafeleend
- Wulp

Het habitatype dat is gemarkeerd met een asterisk (*) is zwaarder beschermd volgens de Natuurbeschermingswet. De vogelsoorten met een asterisk zijn kwalificerende soorten voor Vogelrichtlijngebieden. In tabel 1 is de gevoeligheid van bovengenoemde habitattypen en diersoorten voor de verschillende storingsfactoren weergegeven. Hierna wordt aangegeven in hoeverre de betreffende storingsfactoren een rol spelen in het Natura 2000 gebied bij het onderhavige project.

2.2.1 Oppervlakteverlies

Aangezien de uitbreidingslocatie en de ontzanding zich op een afstand van minimaal 550 meter van het natuurgebied bevinden, is er geen sprake van oppervlakteverlies van het natuurgebied zelf. Er is tijdens de aanleg ook geen merkbaar verlies van oppervlak aan foerageergebied voor de soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen, omdat in de omgeving nog voldoende geschikt foerageergebied aanwezig is. Na de ontzanding ontstaat er een ongeveer 33 hectare grote plas die voor watervogels interessant is om te overwinteren en te foerageren. Ook kan er eventueel voor de Kamsalamander nieuw leefgebied bijkomen door de aanleg van de plas.

Conclusie: Er is geen sprake van oppervlakteverlies van het natuurgebied als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid. Door de aanleg van een plas ontstaat zelfs een voor beschermde soorten interessant leefgebied.

2.2.2 Verontreiniging

Bij de realisatie van een woonwijk is een toename in de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen te verwachten. Er is namelijk sprake van een groei van de plaatselijke bevolking en daardoor ook van het aantal verkeersbewegingen. De eventuele toename van de luchtverontreiniging heeft onbekende gevolgen voor het natuurgebied en de daarin levende planten en dieren. Met de huidige kennis op dit gebied kan niet bepaald worden of er werkelijk effecten zijn. Alleen de gevolgen van luchtverontreiniging als gevolg van ammoniakuitstoot zijn momenteel meetbaar. Omdat de effecten van luchtverontreiniging op natuur als gevolg van verkeer niet meetbaar zijn, is verder onderzoek niet mogelijk. Dergelijke luchtverontreiniging is dan ook geen toetsingskader in het kader van de natuurbeschermingswet. Het plan veroorzaakt geen andere vormen van verontreiniging in het Natura 2000 gebied.

Conclusie: Er is geen sprake van (meetbare) verontreiniging van het natuurgebied als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid. Verontreiniging vormt daarom geen belemmering voor het project.

2.2.3 Verdroging

Uit het hydrologisch onderzoek uitgevoerd door Witteveen+Bos (september 2007) blijkt dat in dit stadium nog niet bekend is of er verdrogingseffecten zullen optreden. Hiervoor zijn meer gegevens nodig over de omvang van de zandwinning en dergelijke. De hydrologische aspecten die in het gebied spelen worden daarom in een later stadium nader onderzocht.

Conclusie: Op basis van de beschikbare gegevens kan niet worden bepaald of het plan verdroging veroorzaakt in het Natura 2000 gebied. Dit wordt later onderzocht.

2.2.4 Geluid

Voor de meeste vogelsoorten die in het natuurgebied voorkomen geldt dat ze niet gevoelig zijn voor geluid, behalve de Grutto, Kleine zilverreiger en de Wulp.

De toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van de bouw van woningen in de kern van Deest heeft wat betreft geluid geen effect op het Natura 2000 gebied. Ten eerste is de afstand tussen het Natura 2000 gebied en de ontsluitingswegen in de kern voldoende groot. Daarnaast geldt dat de uitbreidingswijk naar het zuiden toe ontsloten en niet richting het Natura 2000 gebied. De ontsluiting verloopt via de Grotestraat naar de Van Heemstraweg ten zuiden van Deest (zie figuur 1).

De nieuwe ontsluitingsweg aan de oostkant van het plangebied wordt aangesloten op de Waalbandijk (zie figuur 1). Het verkeer dat momenteel aan de westelijke kant van de Waalbandijk vanaf de Grotestraat naar de scheepswerf rijdt, zal in de toekomst via de geplande situatie gaan rijden. Daardoor verbetert de situatie in het Natura 2000 gebied ter hoogte van de aansluiting van de Grotestraat op de Waalbandijk.

Op de plek waar de nieuwe weg zal aansluiten op de Waalbandijk zal de geluidsbelasting toenemen. Deze toename is echter zeer beperkt, zo blijkt uit het akoestisch onderzoek (BRO, 2007). In figuur 2 is te zien dat de 48-53 dBA contour slechts enkele meters het Natura 2000 gebied in komt.

Bovendien is enkele tientallen meters ten noorden van de nieuwe aansluiting op de Waalbandijk de aanleg van een haven gepland. Deze haven is bedoeld voor het zandwinningsproject Winssen. Door deze aanleg verdwijnt op die plek het leefgebied van de soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen. Verder is over de plek van de nieuwe ontsluitingsweg de aanleg van een transportband voor zand gepland voor de zandwinning Winssen in de Geertjesgolf. Deze band loopt over de Waalbandijk naar de aan te leggen haven.

Uit de Milieueffectrapportage die voor dit project is opgesteld blijkt dat het akoestisch ruimtebeslag van de ontzanding vele malen groter is dan die van de nieuwe weg. Bij de realisatie van de haven ligt de aansluiting van die nieuwe weg op de Waalbandijk binnen de 52 dBA contour, vanwege de graafwerkzaamheden (Gemeente Beuningen, 2006). Na realisatie van de haven en bij het begin van de ontzanding van de Geertjesgolf ligt de geluidsbelasting op dat punt tussen de 47 en de 52 dBA, als gevolg van de werkzaamheden in de haven en het transport van zand.

Alles bijeen genomen valt de geluidsbelasting in het Natura 2000 gebied als gevolg van het Structuurplan Deest-Zuid in het niet bij de geluidsbelasting veroorzaakt door alle activiteiten rond het zandwinningsproject Winssen. De effecten van geluidsbelasting door het Structuurplan zijn daarom te verwaarlozen. Als deze zandwinning om welke reden dan ook echter niet doorgaat, dan zijn maatregelen nodig

om geluidsbelasting tegen te gaan. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen en de winter te plannen, kunnen de tijdelijke effecten achterwege blijven. Om effecten volledig uit te sluiten is het aan te bevelen de nieuwe weg over de Waalbandijk af te scherm met een geluidswal of –scherm.

Conclusie: Als de zandwinning bij Winssen doorgaat, dan zijn effecten op het Natura 2000 gebied als gevolg van geluidsbelasting uitgesloten. Als deze zandwinning niet doorgaat dan zijn maatregelen nodig om geluidsbelasting tegen te gaan.

2.2.5 Licht

De soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen zijn niet gevoelig voor lichtverstoring. Alleen van de doelsoort Kamsalamander is het onbekend of deze gevoelig is voor licht. De enige toename van lichtintensiteit is te verwachten op de Waalbandijk aan de zijde waar de nieuwe ontsluitingsweg wordt aangesloten. Het gaat om enkele lantarenpalen en de koplampen van voertuigen. Momenteel is deze situatie hetzelfde aan de zijde van de Grotestraat. Per saldo verandert er niets aan de hoeveelheid licht die uitstraalt naar het Natura 2000 gebied. De lichttoename door de uitbreiding van woningen zal geen effect hebben op het natuurgebied vanwege de afstand tot het natuurgebied en omdat de Waalbandijk het licht afschermt.

Conclusie: Er is geen sprake van lichthinder op het Natura 2000 gebied als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid.

2.2.6 Verstoring

De eventuele toename van de recreatiedruk als gevolg van de stijging van het aantal inwoners in Deest zal zich spreiden over de verschillende recreatie- en natuurgebieden in de regio. Daardoor zal de toename van de recreatiedruk in verhouding tot de huidige recreatiedruk niet merkbaar zijn. Daarnaast ontstaat door de aanleg van de plas ten zuiden van Deest een interessant nieuw recreatiegebied. Daardoor is het zelfs mogelijk dat de recreatiedruk op de Waalbandijk als gevolg van het plan afneemt.

De nieuwe verbindingsweg die aansluit op de Waalbandijk zal bij de aanleg mogelijk lichte verstoring van weidevogels of wintergasten (zoals ganzen) veroorzaken. Bij het in gebruik nemen van de nieuwe weg kunnen de voertuigbewegingen verstoring veroorzaken. Na verloop van tijd zal bij de betreffende diersoorten echter gewenning optreden, zodat van een significant effect geen sprake is.

Bovendien is enkele tientallen meters ten noorden van de nieuwe aansluiting op de Waalbandijk de aanleg van een haven gepland. Deze haven is bedoeld voor het zandwinningsproject Winssen. Door deze aanleg verdwijnt op die plek het leefgebied van de soorten waarvoor het Natura 2000 gebied is aangewezen. Uit de Milieueffectrapportage die voor dit project is opgesteld blijkt daarnaast dat de verstoring

die uitgaat van de werkzaamheden rond de ontzanding vele malen groter is dan die van de nieuwe weg (Gemeente Beuningen, 2006). Daardoor zijn de effecten van verstoring als gevolg van het Structuurplan Deest-Zuid verwaarloosbaar.

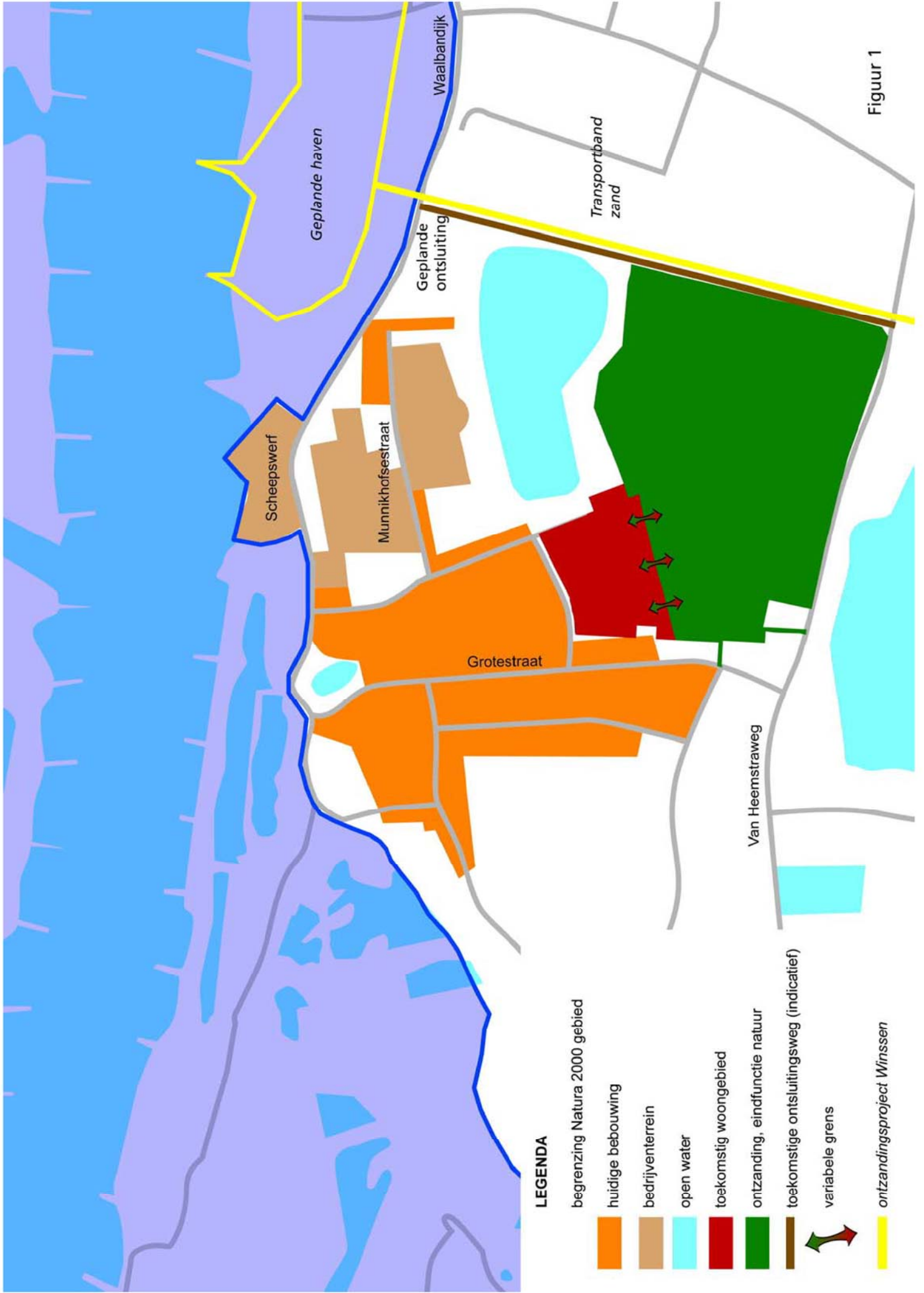
Als deze zandwinning om welke reden dan ook echter niet doorgaat, dan zijn maatregelen nodig om verstoring tegen te gaan. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen en de winter te plannen, kunnen de tijdelijke effecten achterwege blijven. Om effecten volledig uit te sluiten is het aan te bevelen de nieuwe weg over de Waalbandijk af te schermen met een (geluids)wal of –scherm.

Conclusie: Als de zandwinning bij Winssen doorgaat, dan zijn effecten op het Natura 2000 gebied als gevolg van verstoring uitgesloten. Als deze zandwinning niet doorgaat dan zijn maatregelen nodig om verstoring tegen te gaan.

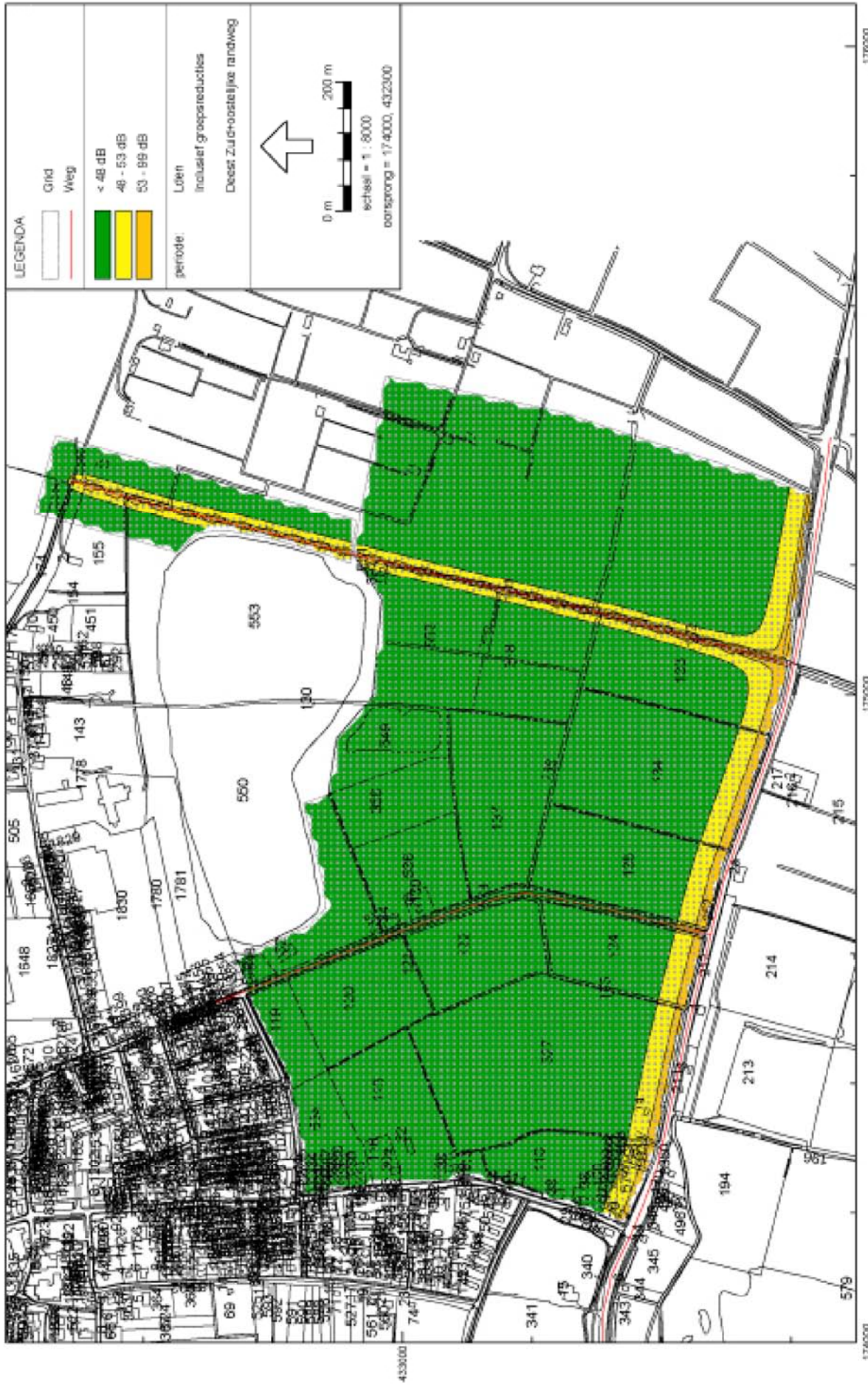
2.2.7 Overige storingsfactoren

Het plangebied ligt niet in het Natura 2000 gebied. Daardoor wordt er geen areaal van het Natura 2000 gebied ongeschikt gemaakt. Ook kunnen er geen mensen of voertuigen het Natura 2000 gebied in. Van mechanische effecten, vernietiging of versnippering is daarom geen sprake bij dit project.

Conclusie: Er is geen sprake van mechanische effecten, areaalvernietiging of effecten van versnippering op het Natura 2000 gebied als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid.

Figuur 1

Figuur 2. Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaa oostelijke verbindingsweg.

Tabel 1. Natura 2000 gebied Uiterwaarden Waal: Gevoeligheid voor relevante verontreinigende of verstorende factoren per habitattype en per soort en het verwachte effect van de ruimtelijke ontwikkeling op elk habitattype / elke soort.

Storingsfactor	Oppervlakteverlies		Verontreiniging	Verdroging	Geluid	Licht	Verstoring door mensen	Mechanische effecten	Versnippering
	gevoelig	lies							
Habitattype/soort	Gevoeligheid								
6510 (Laaggelegen schraal hooiland)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig
91E0 (Alluviale bossen)	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Kamsalamander	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	onbekend	onbekend	onbekend	zeer gevoelig	zeer gevoelig
Aalscholver	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	gevoelig
Brandgans	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Fuut	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	onbekend	gevoelig
Grauwe gans	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Grutto	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	onbekend	gevoelig
Kievit	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Kleine zilverreiger	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig
Kleine zwaan	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Kolgans	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Krakeend	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Kuifeend	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Kwartelkoning	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig
Meerkoet	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Nonnetje	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.
Pijlstaart	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Porseleinhoen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig
Slechtvalk	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Slobeend	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	gevoelig
Smient	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig
Tafeleend	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	gevoelig
Wulp	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	onbekend	niet gevoelig
Effect	geen	geen	PM	geen	geen	geen	geen	geen	geen

3. CONCLUSIE

Als de zandwinning bij Winssen doorgaat, dan zijn effecten op het Natura 2000 gebied als gevolg van geluid en verstoring uitgesloten. Als deze zandwinning niet doorgaat dan zijn maatregelen nodig om verstoring en geluidsbelasting tegen te gaan. Te denken valt aan een geluidswal of –scherm langs de nieuwe weg op de dijk.

De mogelijke verdrogingseffecten als gevolg van de aanleg van de zandwinning moeten nog worden onderzocht als er meer bekend is over de geplande ontwikkelingen.

Alle andere effecten op het Natura 2000 gebied als gevolg van het structuurplan Deest-zuid zijn uit te sluiten. Of een vergunning ex artikel 19d van de Natuurbeschermingswet is nodig is hangt daarom af van het hydrologische onderzoek en de zandwinning bij Winssen. Het is aan te bevelen om met provincie Gelderland te overleggen over deze mogelijke effecten.

Literatuur

Arcadis (2006); Streekplanuitwerking Stedelijke Functies, Voortoets Natura 2000 Gelderland

BRO (2007); Structuurplan Deest-Zuid, Voorontwerp

Gemeente Beuningen (2006), MER / SMB Zandwinning Winssen

Ministerie van LNV (2005); Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998

Witteveen+Bos (2007), Notitie Watertoetsdocument Structuurplan Deest Zuid (DEE2-1)

Websites:

www.minlnv.nl

www.gelderland.nl

www.wetten.overheid.nl

Bijlage 5 BRO

Quick-scan Flora en Fauna
Structuurplan Deest-Zuid

31 januari 2008

Gemeente Druten
Quick-scan Flora en Fauna Structuurplan Deest-Zuid

Rapportnummer: 213x00126.041197_1 quick scan

Datum: 31 januari 2008

Contactpersoon
opdrachtgever: Dhr. J. van Beek

Projectteam BRO: Harmen Venema, Luuk Vranken, Wim de Ruiter

Trefwoorden: Gebiedsbescherming, Soortenbescherming, natuuronderzoek

Beknopte inhoud: Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de gebiedsbescherming en soortbescherming in het plangebied Deest-zuid in de gemeente Druten.

BRO Boxtel
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
Boxtel
T +31 (0)411 85 04 00
F +31 (0)411 85 04 01
E info@bro.nl

Inhoudsopgave	pagina
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding van het onderzoek	3
1.2 Ligging en omschrijving van het plangebied	3
1.3 Opbouw van het rapport	3
2. METHODE	5
2.1 Bronnenonderzoek	5
2.2 Veldonderzoek	5
3. RESULTATEN	7
3.1 De ruimtelijke ingreep	7
3.2 Gebiedsbescherming	7
3.3 Beschermden soorten	8
3.3.1 Vaatplanten	8
3.3.2 Zoogdieren	9
3.3.3 Vogels	9
3.3.4 Amfibieën en vissen	11
3.3.5 Reptielen	11
3.3.6 Ongewervelde dieren	12
3.3.7 Toetsing effecten op (streng) beschermde soorten	12
4. CONCLUSIE	15

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

De gemeente Druten heeft een Dorpsontwikkelingsvisie op laten stellen door BRO omdat in de dorpskern Deest enkele ruimtelijke initiatieven liggen. Eén van die initiatieven is de ontwikkeling in Deest-zuid. Dit is de belangrijkste en grootste ontwikkellocatie voor Deest. Het gaat om uitbreiding van woningbouw, ontzanding en een nieuwe ontsluitingsweg.

Voor de ontwikkelingen in Deest-Zuid is een structuurplan in de maak. Om de haalbaarheid van de voorgestane ontwikkelingen aan te kunnen tonen is door middel van een quick scan onderzocht wat de effecten zijn van de ontwikkelingen op de aanwezige natuurwaarden. In dit rapport wordt hiervan verslag gedaan.

1.2 Ligging en omschrijving van het plangebied

Deest is een plaats in de gemeente Druten in de provincie Gelderland. Het ligt tussen Druten en Beuningen direct ten zuiden van de Waal. Het plangebied ligt ten zuidoosten van de kern Deest, tussen de Van Heemstraweg, Grotestraat, Jan van Weliestraat, een bestaande zandwinningplas en een zandpad.

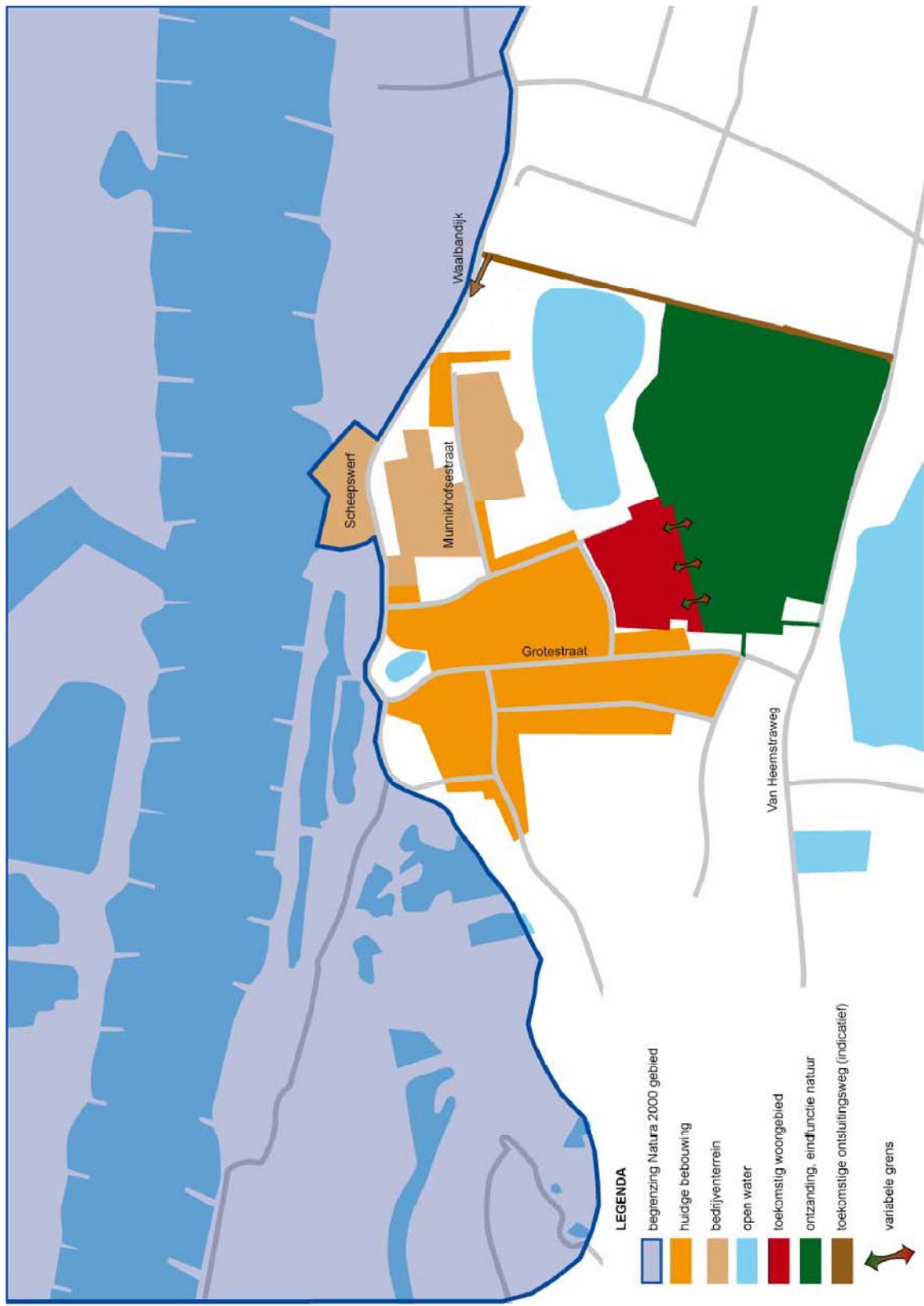
De percelen waarop de uitbreidingslocatie en de zandwinning zijn gedacht, zijn op dit moment in gebruik als graslanden en fruitboomgaarden (appel- en perenbomen). De achtertuinen van de huizen aan de Grotestraat grenzen aan enkele van deze percelen. De nieuwe ontsluitingsweg loopt deels over een bestaande houtwal van wilgen aan de bestaande zandwinningplas.

De Amersfoortcoördinaten van de km-hokken waarbinnen het plangebied ligt, zijn 174-432¹, 174-433 en 175-432.

1.3 Opbouw van het rapport

Het rapport is als volgt opgebouwd: ten eerste wordt de onderzoeksmethode toegelicht. Vervolgens worden in het hoofdstuk Resultaten de aanwezige natuurwaarden in beeld gebracht. In dat hoofdstuk worden tevens de effecten van het ruimtelijk plan op deze natuurwaarden weergegeven. Hieruit volgt tenslotte de conclusie. Vervolgens in hoofdstuk 5 de geraadpleegde literatuur. Tenslotte wordt in de bijlagen de relevante natuurwetgeving toegelicht.

¹ De getallen staan voor de x- resp. de y-coördinaat van de locatie.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

2. METHODE

In dit hoofdstuk wordt de methode van het bronnenonderzoek en het veldonderzoek uiteengezet.

2.1 Bronnenonderzoek

Uit de gebiedendocumenten van Natura 2000 is afgeleid of het plangebied in de buurt van Habitat- of Vogelrichtlijngebieden ligt. In de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur is bekeken of het plangebied binnen de EHS valt. Natuurloket is geraadpleegd (www.natuurloket.nl). Natuurloket geeft per km² weer welke soortgroepen daar voorkomen en of daarbij wettelijk beschermde soorten en/of soorten van de Rode Lijst voorkomen.

Uit de bodemkaart van Nederland is informatie gewonnen over de bodemsamenstelling van het gebied. Op basis daarvan is mede afgeleid voor welke beschermde plantensoorten het gebied geschikt is. De Atlas van de Nederlandse zoogdieren is geraadpleegd voor informatie over de verspreiding van alle inheemse zoogdieren (Broekhuizen *et al.* 1992). Het boek *Vleermuizen in het landschap* (Kapteyn, 1995) is gebruikt voor informatie van vleermuizen. Voor informatie over de verspreiding en leefmilieus van reptielen, amfibieën en vissen, is de site van RAVON geraadpleegd. De websites van SOVON en de Vogelbescherming zijn gebruikt voor soortinformatie en verspreiding van vogels.

2.2 Veldonderzoek

Op dinsdag 24 juli 2007 is het plangebied bezocht. Het doel van dit terreinbezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen. Tevens zijn mogelijke sporen van dieren, de aanwezige vegetatie en de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht. Het verkennende terreinbezoek had tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

3. RESULTATEN

Hierna volgen de resultaten van het bronnen- en veldonderzoek. Er is een inventarisatie gemaakt van de aanwezige beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied.

3.1 De ruimtelijke ingreep

De ingreep zal bestaan uit een ontzanding van ongeveer 33 hectare en het uitbreiden van de kern met maximaal 200 woningen. Daarnaast wordt er aan de oostkant van het plangebied een weg aangelegd ter ontsluiting van het bedrijventerrein en de woningen rond de Munnikhofsestraat en de scheepswerf aan de Waal (zie figuur 1).

3.2 Gebiedsbescherming

Uit de Gebiedendocumenten van Natura 2000 blijkt dat het plangebied in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied ligt, namelijk Uiterwaarden Waal. Dit is een Vogelrichtlijngebied (tevens ganzengebied) en betreft het winterbed van de Waal met de uiterwaarden. Om de effecten op dit beschermde natuurgebied te onderzoeken is een Voortoets nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze Voortoets is beschreven in een separate rapportage².

Uit het Streekplan van de provincie Gelderland kan geconcludeerd worden dat het plangebied niet binnen de begrensde Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ligt. Deze begrenzing start pas bij het uiterwaardengebied rondom de Waal.

De Boswet is van toepassing op de laanbomen en houtwallen langs de Vriezeweg en de bomen aan de oostkant van de bestaande plas waarlangs de nieuwe weg gepland is. Met uitzondering van Italiaanse populier, Linde, Paardenkastanje of Treurwilg, moet er voor alle laanbomen en bomen uit houtwallen die gekapt worden gecompenseerd worden. Zie voor een samenvatting van deze wetgeving en de compensatierichtlijn de bijlage "Natuurwetgeving".

Conclusie: Wegens de Boswet moeten bomen uit bestaande houtwallen en lanen in het gebied die worden gekapt, gecompenseerd worden. Overleg met de provincie Gelderland over het provinciaal beleid ten aanzien van de Boswet is aan te bevelen.

² BRO, 13-09-2007, Voortoets Natura 2000 Deest Zuid, rapportnummer 213x00126.041197_1 natura 2000

3.3 Beschermde soorten

Ten aanzien van de soortenbescherming vormen de globale verspreidingsgegevens van Natuurloket alleen een indicatie, omdat de gegevens verstrekt worden op km²-schaal. De onderzoekslocatie ligt in de km-hokken 174-432³, 174-433 en een klein stukje in 175-432. Het grootste gedeelte van het plangebied ligt in km-hok 174-432, een klein stukje in 175-432. Alleen de uitbreidingslocatie voor woningen ligt in km-hok 174-433. Bovendien liggen het Uivermeer en de uiterwaarden van de Waal ook in de km-hokken. De meeste waarnemingen van Natuurloket zullen in deze twee gebieden gedaan zijn.

Tabel 1: Het aantal wettelijk beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet van beschermingsniveau 1 (FF1) en beschermingsniveau 2 of 3 (FF23) per soortgroep, het aantal beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn (HR) en Vogelrichtlijn (VR) per soortgroep, het aantal Rode-lijstsoorten per soortgroep (RL) en de mate van volledigheid van de beschikbare gegevens per soortgroep binnen de onderzochte km-hokken. Niet onderzochte soortgroepen zijn niet meegenomen.

Voor km-hok 174-432:

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten					matig
Watervogels		31	22		redelijk
Amfibieën	1				slecht
Vissen		1			redelijk

Voor km-hok 174-433:

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten	1	1		1	goed
Zoogdieren		1			slecht
Broedvogels		60	1	10	goed
Watervogels		59	1		goed
Amfibieën	2	2	2	1	matig

Voor km-hok 175-432:

Soortgroep	FF1	FF23	HR / VR	RL	Volledigheid
Vaatplanten					slecht
Watervogels		31	22		redelijk

3.3.1 Vaatplanten

Volgens de opgave van Natuurloket zijn vaatplanten in het km-hok 174-433 goed onderzocht en zijn er twee beschermde plantensoorten aangetroffen. Eén soort van niveau 1 en één soort van niveau 2. Omdat het plangebied dat in dit km-hok ligt alleen fruitboomgaarden bevat, kan er met zekerheid vanuit gegaan worden, dat de

³ De getallen staan voor de x- resp. de y-coördinaat van de locatie.

gevonden beschermde plantensoorten niet in het plangebied aangetroffen zijn, maar rondom de plas of in de uiterwaarden van de Waal. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied namelijk geen beschermde plantensoorten waargenomen. De aangetroffen soorten betreffen algemene soorten zoals Scherpe zegge, Rietgras, Kruipe boterbloem en Veenwortel.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde vaatplanten.

3.3.2 Zoogdieren

Volgens Natuurloket zijn zoogdieren in de km-hokken van het plangebied niet of slecht onderzocht. Volgens beleidsinformatie van de provincie Gelderland behoort dit gedeelte van Gelderland niet tot het leefgebied van de Das.

Tijdens het veldbezoek zijn sporen van Konijn aangetroffen. Andere algemene soorten die in het plangebied te verwachten zijn, zijn Egel, Mol, Huisspitsmuis, Veldmuis en Haas. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht (voor uitleg, zie bijlage).

In agrarische en bebouwde gebieden komen vleermuissoorten voor. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn en zijn als zodanig wettelijk beschermd volgens het strengste beschermingsniveau. Er zijn soorten die gebouwen verkiezen voor hun verblijfplaatsen en kolonies. Andere soorten gebruiken daar ook holtes in bomen voor. Het plangebied zou een leefgebied voor vleermuizen kunnen zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen holle bomen aangetroffen in het plangebied zelf, maar hun aanwezigheid is niet uit te sluiten.

Vooraf de twee grote wateroppervlakten met hun bosschages lenen zich goed om te foerageren. Lijnvormige groenelementen, zoals de Vriezeweg met laanbeplanting, dienen als vliegroutes tussen leef- en foerageergebieden. Omdat het een groot plangebied betreft en het plan zich nog in een vroeg stadium bevindt, is het aan te raden een aanvullend onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van vleermuizen in het plangebied. Vooral aan de rand van de kern van Deest, langs bosranden en rondom de Vriezeweg, omdat deze wellicht gebruikt wordt als vliegroute.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt mogelijk belemmerd door beschermde zoogdieren. Er is een aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen in het plangebied.

3.3.3 Vogels

Volgens het Natuurloket zijn broedvogels in km-hok 174-433 goed en in de andere km-hokken niet onderzocht. Watervogels zijn redelijk tot goed onderzocht. De meeste waarnemingen komen uit de uiterwaarden van de Waal. Dit is een beschermd vogelrichtlijngebied, tevens ganzengebied. Broedvogels die hier waarge-

nomen zijn, zijn Porseleinhoen, Kwartelkoning en Zwarte stern. Andere soorten die zijn waargenomen zijn o.a. Fuut, Aalscholver, Grutto, Wulp en Kuifeend. In het plangebied zelf zijn tijdens het veldonderzoek geen broedvogels waargenomen. Het plangebied is wel geschikt voor verschillende soorten broed- en watervogels. Er zijn voornamelijk algemene soorten te verwachten, zoals Ekster, Vlaamse gaai, Kauw, Kramsvogel, Spreeuw, Kokmeeuw en Meerkoet.

Vogels met vaste verblijfplaatsen en Rode-lijstsoorten

Naast deze algemene soorten is er ook een aantal soorten te verwachten die bijzondere eisen stellen aan hun leefomgeving, die zeldzaam zijn of die vaste verblijfplaatsen hebben. Het gaat om roofvogels, uilen en vogels van de Rode lijst. Voor de vogelsoorten zonder vaste verblijfplaats geldt, ook als ze zeldzaam zijn, dat er in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig is in de vorm van plassen, boomgaarden, weilanden, tuinen e.d. Als de werkzaamheden starten hebben deze soorten voldoende gelegenheid om zich te verplaatsen naar een ander leefgebied. Voor een aantal soorten geldt bovendien dat er na afloop van de werkzaamheden weer een nieuw geschikt leefgebied ontstaat in de vorm natuur bij de zandwinplas en tuinen rond de huizen.

Voor vogels met vaste verblijfplaatsen geldt dat moet worden aangetoond dat hun leefgebied in stand blijft tijdens en na de werkzaamheden. Op basis van het verkennende veldbezoek kon niet worden uitgesloten dat er zich soorten met vaste verblijfplaatsen bevinden in het plangebied. Door de geplande werkzaamheden verdwijnt een aantal potentiële vaste verblijfplaatsen van vogels in of op bomen en gebouwen. Er dient daarom te worden onderzocht of er vogels met vaste verblijfplaatsen voorkomen in het plangebied. Het gaat om de soorten Groene specht, Boomvalk, Torenavalk, Kerkuil en Steenuil.

Broedende vogels

Verstoring van broedende vogels is verboden volgens de Flora- en faunawet. Voor aanvang van de werkzaamheden dient het plangebied gecontroleerd te worden op broedende vogels. Als er verstoring te verwachten is door werkzaamheden, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Een eventuele ontheffingsaanvraag met betrekking tot vogels zal beoordeeld worden volgens de uitgebreide toets. Er dient daarom te worden gezocht naar alternatieven waarbij geen verstoring optreedt. Dit alternatief is er, namelijk géén werkzaamheden verrichten die broedende vogels kunnen verstoren. Wanneer er buiten de periode 15 maart-15 juli gewerkt wordt, is de kans op broedende vogels het kleinst. Maar ook buiten deze periode dient het plangebied voorafgaande de werkzaamheden gecontroleerd te worden op broedende vogels, wanneer deze redelijkerwijs verwacht kunnen worden, en mag niet in de buurt van broedende vogels worden gewerkt.

Conclusie: Er is nader onderzoek noodzakelijk naar vogels met vaste verblijfplaatsen. Daarnaast geldt dat alle soorten broedende vogels niet mogen worden verstoord.

3.3.4 Amfibieën en vissen

Volgens de opgave van Natuurloket zijn de km-hokken waarbinnen het plangebied ligt niet tot matig onderzocht op amfibieën. De waarnemingen die in de tabel vermeldt staan, hebben tevens betrekking op het uiterwaardengebied. Daar komen o.a. Kamsalamander, Knoflookpad en Poelkikker voor. Dit zijn streng beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet.

In het plangebied zelf is de kans aanwezig dat de Kamsalamander er voorkomt. Er is leefgebied voor deze soort aanwezig namelijk kleinschalige landschappen met bosranden, heggen, struwelen en waterlopen. Ook voor Poelkikker en Knoflookpad is potentieel leefgebied aanwezig in het plangebied. Het is dan ook aan te bevelen een aanvullend onderzoek te doen naar het voorkomen van deze beschermde amfibieën in het plangebied.

Enkele algemene soorten die voorkomen in het plangebied zijn Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker. (Bron: www.ravon.nl). Voor deze soorten is geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen zijn in de betreffende km-hokken volgens Natuurloket niet tot redelijk onderzocht. In km-hok 174-432 is één soort met beschermingsniveau 2 of 3 waargenomen. Op basis van de aanwezige biotopen in het plangebied kan worden geconcludeerd dat het gaat om de Kleine modderkruiper. Ook de Bittervoorn is mogelijk aanwezig in het plangebied. Voor beide soorten geldt dat de lokale populatie gehandhaafd kan blijven binnen de plangrenzen, vanwege de realisatie van veel extra leefgebied (de zandwinplas). Aangezien het plan ook voldoet aan de eerste twee punten van de uitgebreide toets, kan een ontheffing voor deze soorten redelijkerwijs verkregen worden. Wel is eerst nader onderzoek nodig naar de verspreiding van deze soorten in het plangebied.

Conclusie: Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van de Kamsalamander, de Poelkikker, de Knoflookpad, de Bittervoorn en de Kleine modderkruiper is noodzakelijk

3.3.5 Reptielen

Volgens Natuurloket zijn reptielen niet onderzocht in de betreffende km-hokken. Omdat het plangebied niet direct aangemerkt kan worden als biotoop voor reptielen en in de verre omgeving geen populaties voorkomen, is het uitgesloten dat hier beschermde reptielensoorten voorkomen.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde reptielen.

3.3.6 Ongewervelde dieren

Volgens Natuurloket zijn ongewervelden in het betreffende km-hok niet onderzocht. Beschermd ongewervelde diersoorten, zoals zeldzame dagvlinders en libellen, stellen hoge eisen aan hun leefomgeving. In het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde ongewervelden. Volgens Natuurloket komen er ook geen beschermde dagvlinders voor in de omgeving van het plangebied. De kans dat er beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied voorkomen is daardoor verwaarloosbaar klein.

Conclusie: Het ruimtelijk plan wordt niet belemmerd door beschermde ongewervelde diersoorten.

3.3.7 Toetsing effecten op (streng) beschermde soorten

Uit het bovenstaande blijkt dat er de kans bestaat dat er beschermde diersoorten worden verstoord door de werkzaamheden die voortvloeien uit de uitvoering van de zandwinning en de woningbouw. Het gaat zowel om soorten van beschermingsniveau 2 als om soorten van beschermingsniveau 3. Er moet derhalve worden aangetoond dat het Structuurplan voldoet aan de voorwaarden dat:

1. er geen alternatieven zijn voor de (locatie van) de woningbouw en de zandwinning;
2. er voor de woningbouw en de zandwinning een dwingende reden bestaat van openbaar belang;
3. de ruimtelijke ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de in het geding zijnde soort(en).

Mits aan deze voorwaarden van de uitgebreide toets Flora- en Faunawet wordt voldaan is er een gereede kans dat de eventueel noodzakelijke ontheffing van de Flora- en Faunawet ook daadwerkelijk wordt verleend. In het onderstaande worden deze drie punten getoetst.

1. Alternatieven

De locatie voor de zandwinning sluit aan op de bestaande zandwinning van het gebied. Daar is bewust voor gekozen om er o.a. voor te zorgen, dat gebruik kan worden gemaakt van een bestaande klasseerinstallatie. Deze hoeft nu niet opnieuw te worden opgebouwd. Zo komen er extra middelen vrij om na de winning het gebied op een goede wijze in te richten als natuurgebied. Het betreft hier een locatie waarover al vele jaren overeenstemming bestaat tussen gemeente en provincie. Door de gemeente is met de zandwinner een overeenkomst gesloten, die voorziet in zandwinning op deze locatie.

Wat het wonen betreft geldt, dat er de afgelopen jaren in Deest onvoldoende is gebouwd. Met de zandwinning als gegeven en uitgangspunt is in de (concept)dorpsontwikkelingsvisie het gebied grenzend aan de zandwinning als de beste locatie aangegeven voor een nieuwe uitbreidingswijk van Deest. Om stedenbouwkundige en landschappelijke redenen zijn in de visie andere mogelijke uitbreidingslocaties afgefallen.

De kern Deest kent op dit moment een aantal knelpunten in de verkeersstructuur. Het belangrijkste knelpunt is de overlast die ontstaat als gevolg van vrachtverkeer naar de bedrijven aan de noordoostzijde van de kern. Dit vrachtverkeer rijdt nu door de kern. Met de zandwinning als gegeven en uitgangspunt biedt gestelde projectie van de nieuwe weg een optimale oplossing van de huidige problematiek. Andere reële en verantwoorde varianten zijn niet voorhanden, zoals ook is toegelicht in de dorpsontwikkelingsvisie (BRO in opdracht van gemeente Druten, 2007).

2. Maatschappelijk belang

Het leefgebied van de eventueel aanwezige vogels met vaste verblijfplaatsen zal met name door de zandwinning worden aangetast. Het rijk acht de winning van zand van nationaal belang in het kader van voldoende grondstofvoorziening. Het rijk stimuleert dan ook de winning van delfstoffen op een maatschappelijk aanvaardbare wijze. De provincie moedigt marktpartijen aan samen met gemeenten met plannen voor zandwinning te komen, die passen in het provinciaal landschaps- en ruimtelijk beleid. De locatie van de zandwinning sluit aan op de bestaande zandwinning in het gebied en past binnen het provinciaal en rijksbeleid.

De geplande woningbouw is van groot belang om de gewenste woningdifferentiatie te kunnen realiseren en de leefbaarheid van de kern veilig te stellen c.q. te vergroten.

3. Gunstige staat van instandhouding

De beschermde soorten van beschermingsniveau 2 en 3 die eventueel in het geding zijn kunnen als gevolg van het plan een significant deel van hun leef- en foerageergebied verliezen. De lokale populatie zal daardoor in sommige gevallen alleen in stand gehouden kunnen worden door in of nabij het plangebied compenserende maatregelen te treffen. Voor soorten die gebonden zijn aan water en oevers zal een nieuw, groter leefgebied worden gerealiseerd dan in de huidige situatie. De zandwinplas en de oevers zullen namelijk natuurvriendelijk worden ingericht.

Voor soorten die afhankelijk zijn van het agrarisch gebied zijn in de omgeving van het plangebied voldoende mogelijkheden voor compensatie. Het gebied direct ten oosten van het plangebied bijvoorbeeld heeft vergelijkbare biotopen als het plangebied. De compensatie zou kunnen bestaan uit het investeren in kleinschalige landschappelijke elementen en het plaatsen van bijvoorbeeld nestkasten in het aangrenzende landelijke gebied.

Al met al kan worden geconcludeerd dat de instandhouding van de lokale populaties kan worden gegarandeerd door compensatie die deels binnen de plangrenzen en deels daarbuiten kan worden gerealiseerd.

Op basis van het bovenstaande blijkt dat het plan voldoet aan de uitgebreide toets in het kader van de Flora- en Faunawet. Een ontheffing van de Flora- en Faunawet voor verstoring of vernietiging van het leefgebied van soorten van beschermingsniveau 2 of 3 kan derhalve redelijkerwijs verkregen worden.

4. CONCLUSIE

Wegens de Boswet moeten bomen uit bestaande houtwallen en lanen in het gebied die worden gekapt, gecompenseerd worden. Overleg met de provincie Gelderland over het provinciaal beleid ten aanzien van de Boswet is aan te bevelen. Zie hiervoor ook de bijlage "Natuurwetgeving". Vast staat dat compensatie binnen het plangebied plaats kan vinden.

Vanwege de ligging van het plangebied in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal wordt in een afzonderlijk rapport een Voortoets uitgevoerd in het kader van de Natuurbeschermingswet.

De Flora- en faunawet levert mogelijk belemmeringen op voor het ruimtelijk plan. Een aantal beschermde soorten wordt mogelijk negatief beïnvloed door de uitvoering van de zandwinning en de woningbouw. In het plan zijn voldoende mogelijkheden voor compensatie soorten die gebonden zijn aan stedelijk groen, open water en natuurvriendelijke oevers. Voor andere soorten kan compensatie worden gerealiseerd in het omliggende agrarische gebied. In paragraaf 3.3.7 is aangetoond dat het plan voldoet aan de uitgebreide toets in het kader van de Flora- en Faunawet. Er kan daarom redelijkerwijs verwacht worden dat een eventueel noodzakelijke ontheffing voor beschermde soorten verkregen kan worden.

Om de effecten van het Structuurplan en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden beter in beeld te krijgen, zijn in verband met de concretisering van het plan de volgende aanvullende onderzoeken noodzakelijk:

- Zoogdieren: Het vóórkomen van vleermuizen in het plangebied. Met name langs de rand van bebouwing, langs bosranden, houtwallen en de laanbomen langs de Vriezeweg: onderzoek uitvoeren tussen april en september;
- Vogels: Het voorkomen van vogels met vaste verblijfplaatsen: onderzoek uitvoeren van maart tot en met juni;
- Amfibieën: Het voorkomen van de Kamsalamander, Knoflookpad en Poelkikker in het plangebied, met name rondom sloten en greppels: onderzoek uitvoeren tussen maart en juni;
- Vissen: Het voorkomen van de Bittervoorn en de Kleine modderkruiper in het plangebied, met name in sloten en greppels: onderzoek uitvoeren tussen maart en november.

Afhankelijk van de resultaten van bovenstaande aanvullende onderzoeken, dient ontheffing te worden aangevraagd ex artikel 75 van de Flora- en faunawet voor de genoemde beschermde soorten en dient een compensatieplan voor deze soorten opgesteld te worden.

Daarnaast gelden met betrekking tot het uitvoeren van werkzaamheden in het plangebied de volgende algemene voorwaarden vanuit de Flora- en Faunawet:

- Er mogen geen uit het structuurplan voortvloeiende werkzaamheden worden verricht die broedende vogels kunnen verstoren. Daarvoor zal het plangebied vóór aanvang van de werkzaamheden gecontroleerd moeten worden op broedende vogels. De kans op broedende vogels is het kleinst in de periode maart – juli.
- Voor alle soorten planten en dieren dient de Zorgplicht in acht genomen te worden, of ze beschermd zijn of niet (artikel 2 Flora- en faunawet). Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Handelingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

In verband met het bovenstaande is het aan te bevelen te zijner tijd een ecologisch werkplan op te stellen.

Conclusie:

Wat wetgeving en beleid rond natuurbescherming betreft kan het Structuurplan in de huidige vorm doorgang vinden. Voorwaarde is dat de noodzakelijke onderzoeken, compensatie en ontheffing vanuit Boswet en Flora- en Faunawet worden uitgewerkt in een concreter planstadium zoals een bestemmingsplan.

Bijlagen

Boeken en Rapportages:

Broekhuizen, S. Hoekstra, B., Van Laar, V. en Smeenk, C. (1992); Atlas van de Nederlandse zoogdieren

Kapteyn (1995), Vleermuizen in het landschap,

Meijden, R. van der (2005); Heukels' Flora van Nederland; Wolters-Noordhof

Moll, G. van (2002); "Verspreiding van de Das in Nederland 1995-2000" i.o.v. Ministerie van LNV

SOVON (2002); Atlas van de Nederlandse Broedvogels

Websites:

www.gelderland.nl

www.minlnv.nl

www.natuurloket.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.vogelbescherming.nl

Natuurwetgeving

De bescherming van de natuur is in Europees verband vastgelegd in de Vogelrichtlijn (VR) en de Habitatrichtlijn (HR). Beide richtlijnen dragen zorg voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming. Nederland heeft de richtlijnen geïmplementeerd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming). De gebiedsbescherming heeft betrekking op de Vogelrichtlijngebieden die Nederland heeft vastgesteld, de Habitatrichtlijngebieden die Nederland bij de Europese commissie heeft aangemeld en de beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten,

is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in het wild levende planten en dieren in acht dient te nemen. Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen moet worden. Handelingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

Beschermingsniveaus

Sinds 22 februari 2005 is een nieuwe AmvB in werking getreden die voorziet in een wijziging van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten'. Deze AmvB, betekent dat het ontheffingregime is aangepast.

Met de inwerkingtreding van dit besluit zal sprake zijn van een drietal categorieën beschermingsniveaus:

- **niveau 1:** een algemene vrijstelling van in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten is bij projecten in de categorie ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geen ontheffing van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet meer nodig;
- **niveau 2:** een algemene vrijstelling met gedragscode⁴ voor een aantal beschermde soorten genoemd in tabel 2 van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten', zoals Eekhoorn, Steenmarter en alle in het wild voorkomende vogelsoorten. In een op te stellen gedragscode moet worden aangegeven hoe bij nieuwe plannen en projecten omgegaan dient te worden met beschermde soorten. Onder deze voorwaarden, vooraf goedgekeurd door de minister van LNV, kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling;
- **niveau 3:** streng beschermde soorten. Dit zijn de soorten genoemd in bijlage 1 van het 'Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten' en alle soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten kan geen algemene vrijstelling worden gegeven en is voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan de hand van drie criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle drie de criteria worden voldaan.

Met betrekking tot beschermingsniveau 2 geldt het volgende: Op dit moment bestaat er nog geen, door het ministerie van LNV goedgekeurde, gedragscode voor een werkwijze bij 'ruimtelijke ontwikkelingen'. Hierdoor kan nog geen gebruik worden gemaakt van de mogelijke vrijstelling voor dier- en plantensoorten welke

⁴ De gedragscode moet door de sector of ondernemer zelf opgesteld worden.

vallen onder beschermingsniveau 2. Dit houdt in dat op dit moment (tot op het moment dat de hiervoor genoemde gedragscode door de sector is opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van LNV) nog altijd ontheffing moet worden aangevraagd voor:

- planten en dieren welke zijn opgenomen in tabel 2. Hiervoor moet de zogenaamde 'lichte toets' worden gehanteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke ingreep geen afbreuk mag doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- alle in Nederland voorkomende broedvogels. Hiervoor moet de zogenoemde 'uitgebreide toets' worden gehanteerd, zoals hierboven beschreven bij beschermingsniveau 3.

Rode lijsten

In het kader van een mogelijke ontheffingsaanvraag dient bij de vaststelling van de "gunstige staat van instandhouding" van een soort gelet te worden op de landelijke en regionale verspreidingsgegevens van een betreffende soort. Het op 5 november 2004 gepubliceerde 'Besluit Rode lijsten flora en fauna' is hiervoor een geschikt instrument. Rode lijsten hebben echter geen juridische status. Ze geven een overzicht van soorten die uit een bepaald gebied zijn verdwenen en soorten die in bepaald gebied sterk achteruit gegaan zijn of zeldzaam zijn. De Conventie van Bern vereist dat landen Rode lijsten uitbrengen. Op de Rode lijsten staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen trekvisen (zoals Zalm en Paling) en overwinterende vogels. Er worden steeds acht categorieën onderscheiden:

1. uitgestorven op wereldschaal;
2. in het wild uitgestorven op wereldniveau;
3. verdwenen uit Nederland;
4. in het wild verdwenen uit Nederland;
5. ernstig bedreigd;
6. bedreigd;
7. kwetsbaar;
8. gevoelig.

De mate van zeldzaamheid van een beschermde soort zal dus bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling de "gunstige staat" van een soort zal beïnvloeden. Indien dit het geval is, dan dienen compenserende en mitigerende maatregelen genomen te worden voordat de ruimtelijke ontwikkelingen in gang worden gezet. Bij het toetsen van de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten uit de beschermingsniveaus 2 en 3, zal derhalve mede de status op de Rode lijst van die soort meegenomen worden.

Boswet

De Boswet stelt dat opgaande bossen buiten de bebouwde kom gecompenseerd dienen te worden, indien deze moeten wijken voor ruimtelijke ontwikkelingen. De Boswet stelt daarbij een aantal randvoorwaarden. Opgaande beplanting dient gecompenseerd te worden wanneer deze bestaat uit:

- wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide niet bestaan uit populieren of wilgen. Knotwilgen of andere boomsoorten dienen wel gecompenseerd te worden;
- rij beplanting, gerekend over totaal aantal rijen, die meer dan 20 bomen omvatten;
- houtopstanden, welke een zelfstandige eenheid vormen met een oppervlakte van meer dan 10 are (= 1000 m²). Houtopstanden bestaande uit Italiaanse populier, Linde, Paardekastanje of Treurwilg hoeven niet gecompenseerd te worden.

Richtlijn compensatie natuur en bos Gelderland

Bij aantasting van natuurwaarden in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), in gebieden waar de Boswet van toepassing is en in gebieden buiten EHS die de bestemming natuur hebben geldt de provinciale richtlijn "Compensatie natuur en bos". Volgens deze richtlijn dient aantasting van natuurwaarden zoveel mogelijk voorkomen te worden door middel van mitigerende (d.i. verzachtende) maatregelen. Als aantasting niet voorkomen kan worden, dan dienen de aangetaste waarden te worden gecompenseerd. Bij EHS- en Boswetgebieden geldt een oppervlaktetoeslag bij de compensatie die afhankelijk is van de vervangbaarheid van de natuurwaarde. De volgende categorieën worden onderscheiden;

1. Gemakkelijk vervangbaar, ontwikkelingstijd tot 25 jaar: 20% oppervlaktetoeslag;
2. Matig vervangbaar, ontwikkelingstijd 25 tot 100 jaar: 30% oppervlaktetoeslag;
3. Moeilijk of niet vervangbaar, ontwikkelingstijd langer dan 100 jaar of geen geschikte locatie buiten de EHS aanwezig: 40% oppervlaktetoeslag.

De te nemen compenserende maatregelen dienen altijd te worden afgestemd met gemeente en/of provincie. Compensatie dient aangrenzend aan natuur- of bosgebieden van tenminste 5 hectare groot, binnen de gemeentegrenzen of in aangrenzende gemeenten. Planologische compensatie, dat wil zeggen bijv. een bosrijk gebied dat is bestemd als camping bestemmen als bosgebied, wordt niet opgevat als compensatie. Financiële compensatie, bijvoorbeeld het instellen van een Groenfonds, is alleen in uitzonderlijke situaties mogelijk in overleg met de provincie.